

Uši a Vítr

ROZHOVOR • SÉPIOVOU KOSTÍ • MÚZY MEDÚZY • GULÁŠ • FILMOVÉ OKÉNKO • TRAUMERŮV SLOUPEK • PODIVUHODNÉ NECESTY • HOVORY S HEROTEM
SVJET PODLE KVĚTUZORA • MIKYHO ZÁPISNÍK • KOMIKS • ÚHLÝ POHLEDU • DÍLNA • POVÍDKY • DŮKAZY • ZÁPISKY BÁSNÍKA ULICE • OHEŇ NA STŘEŠE

Vochcat se to nedalo: Viktor Hait

*Spisovatel, básník, výtvarník a především undergroundová ikona. Zakladatel vydavatelství Rattus Rattus. Viktor Hait (*1956), autor legendární knihy Guláš, tvůrce tematických velkoplošných koláží Kundí svět a mnoha dalších literárních a výtvarných děl, včetně pexesa s frndama a komančema. Člověk nezaměnitelného image, hipík, zejména však člověk tvořící, a to dokonce bez fetu a bez chlastu. Gandalf domácího undergroundu.*

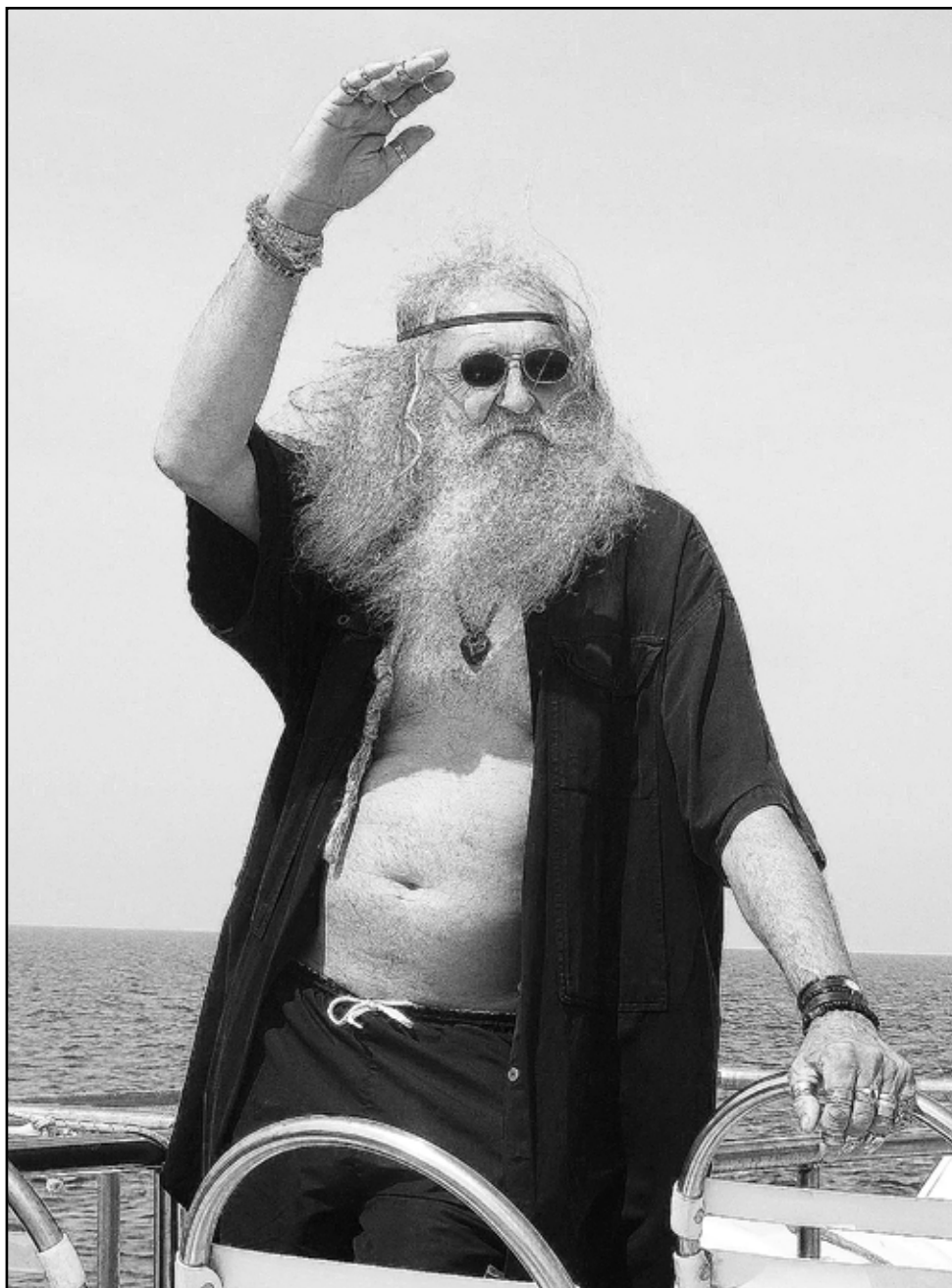

S Pavlem Slezákem a Tomášem Drápalem. Foto Bohumír Miky Langmaier, cca 2019. Archiv VH.

Viktore, ať to zní jak chce, jsi holt reprezentantem první generace mániček se vším všudy. Tvá nestádní vizáž, drogová, alkoholová i květinová minulost, tvoření, umění, život, ten krásnej mix, v tvém případě spíš guláš, čítankovej příklad toho dítěte, co nestačilo zestárnout. Co tě v šedi života za bolševika přivedlo na tuhle cestu? Měl jsi nějaké vzory, nebo učitele? Co bylo inspirací, impulsem či nakopnutím k tvé životní cestě?

Jó, Fido, zřejmě můj největší vzor byl můj děda, kterej mi nenásilně vštěpil do hlavy různý „moudra“ a historky vo tom, jak v padesátejkách letech škodil bolševikovi. Pořád něco popíjel, a tím že si balil tabák Taras Bulba, měl kolem sebe furt nasviníno. Skončil tak, že se uchlastal. Já mu

věřil, jediný, co po něm zůstalo, byla bronzová medaile za to, že bojoval proti fašistům a papírověj rozsudek o kriminálu za to, že bojoval proti komunistům. Já jsem si vo několik roků později r. 1968 hrál se staršíma klukama na guerrilla tým, že jsme třeba kreslili na cestu vápnem „Moskva 20 km“, abychom jako zmátlí rusáky. Teprve tehdy jsem si uvědomil, že měl děda ve všem pravdu a že je někde nějaká chyba a že tudy cesta nevede a že je kurva něco moc špatně. A když jsem vobčas potkal někoho s dlouhejma vlasama, bylo vše jasné. Jako patnáctiletýmu mi přišlo jako jedinej protest proti tomu, v čem musím žít, vodlišit se vod fasovaný bolševický

Kapitán Viktor švihán slaným větrem, foto Tomík Novotný, archiv VH.

uniformity, no a přestal jsem se stříhat (což mi zůstalo do dneška. Pak to šlo už samo. Stýkal jsem se s různěma lidma (bolševik si je voznačil jako závadovou mládež) v podstatě po celý republice, hlavně na Moravě... Bystřice p/H, Přerov, Olomouc až po Jeseník... až jsem se jednoho dne sebral a vodstěhoval do Prahy. V roce 1979 jsem koupil na Kladně dům, kde jsme chtěli po vzoru Hippies žít. Jó, Kladno, to by vydalo na několikadílný román... A abych ti Fido odpovídal na otázku, kdo byl můj vzor, můj guru, můj učitel kromě mého dědy... stovky mejch vlastejch přátel, u kterejch jsem vždy našel pomoc, radu, zázemí a prostě vše, co potřebuju pro svůj život. A to trvá do dnes. Jo a omlouvám se za to, že jsem nepoužil žádný jméno, ale mrzelo by mě vůči ostatním, že bych je všechny nevyjmenoval, a taky proto, že už jsem i některý pozapomínal...

Musel jsi mít v ksichtě jasně psáno, že mezi tesilovou verbež nepatříš. Jak se ti dařilo proplouvat v těch neveselých poměrech budování socialismu? Dusili tě? Nebo jsi měl nějaký tajný postup, jak establishment vychcat? Měl jsi tendence tady za sebou třísknout dveřma a zdrhnout tzv. za kopečky?

Sám víš, že vychcat se to nedalo a bolševik se řídil nekompromisně heslem Klementa Gottwalda „Kdo nejde s náma, jde proti nám“. Mě přestalo bavit se nechávat furt za kdekakou píčovinu zavírat do šatlavy a v emigraci jsem taky východisko neviděl no, a to, že bych lez komoušům do prdele, taky nepřipadalo v úvahu, tak zbejval už jenom blázinec. Vláčeli mě (asi rok) snad po všech PL-blázcincích po republice a já furt vopakoval dokola to svoje „Nic s váma nechci mít společnýho, nic vám nepodepíšu, emigrovat nebudu (vyhrožovali mě vystěhovaleckým pasem) a pokud mě nenecháte na pokoji, tak raději zůstanu na

doživotí na psychiatrii, kde jsou alespoň normální lidi, ne jako vy venku, samej blázen. Dostal jsem přes držku a vyhodili mě z blázince. Za pár měsíců komise nějakých mudrlantů došla k závěru, že jsem magor a napsali verdikt tohoto znění (do dneška si ho pamatuju nazpaměť): „Byla použita veškerá možná, dostupná, běžně používaná léčba včetně elektrických a inzulinových šoků. Stav nezměněn. Je společensky nepřizpůsobivý a na základě DG-295 1/a je neschopen vykonávat jakékoliv soustavné zaměstnání.“ Tak jsem dostal v šestadvaceti letech – r. 1984 důchod a jako úředně potvrzenej blázen jsem si moh dělat, co jsem chtěl. Mělo to taky svoje mouchy, ale mně úplně stačilo, že mě nechali StB a policajti VB na pokoji.

V jakým věku a v jaké době tě Viktore začaly líbat mýsy? Myslím ty mýsy poetické: psaní, malování, muzika... Nebo to byly mýsy fyzické, co tě přiváděly k tomu krásnému šílenství a povznesení ducha?

Takovou jakoby tvůrčí hravost jsem zdědil asi po tátovi. Von byl všeumělec, maloval, psal různé věci (kterejm jsem jako dítě vůbec nerozuměl), vyráběl všelijaký až morbidní monumenty a mě uspokojovalo se na něj koukat, prostě vočumovat, abych se vod něj něco přiučil. Později už jako pubertákovi mě strašně bavilo zlobit bolševika a nejlepší způsob, jak dávat najevo, že je zmrda a přitom neurážet (za což by tě voka-mžitě zavřeli), bylo něco napsat a „mezi řádky“ použít to, co se říct nesmělo nebo něco nakreslit a zakomponovat do toho dvojsmyslný sdělení. Brzy jsem ale zjistil, že mě to nenaplní a začal jsem se vyjadřovat, „tvorit“ bez jakýkoliv vnitřní cenzury, prostě to dělat tak, jak cejtím. Taky tak trochu na tom měl svůj podíl alkohol a drogy, který byly až do mejch padesáti let součástí můj každodenní životoprávy. Nastalo vobdobí, kdy jsem napsal nebo namaloval šílený věci, a tu dobu jsem nazval takovou duševní onanií, že místo vlastního údu si vyhonit hlavu a místo sperma vystříknout mozek, a aby to nepřišlo vniveč, tak to nacpat formou písmenek do knihy nebo zarámovat do obrazu. Tak vidíš, v podstatě jsem žádnou múzu nebo našepťavače nepotřeboval, vyráběl jsem si svůj vlastní adrenalin a endorfin tím vzniklej mě poháněl dál. To jednou, když mě pol-dové – VB, vodychtli a zavřeli za katr s tím, že se mnou zatočí a zavřou až zčernám. Přitom mě mlátili a uráželi a nutili, abych jim prej něco řek. Já fakt nevěděl, co, pouze jsem cejtíl tu bezmocnost a najednou, aniž bych dal něčemu příčinu nebo si něco připravoval, jsem strašným řevem začal recitovat „Mít tak moc, narval bych vás zpět do varlat vašich otců a potom bych donutil vaše tatínky pomocí barevných, pašo-vanejch pornočasopisů onanovat a sperma, který by mělo skončit v lůnech vašich matek, by skončilo na veřejným hajzlíku.

Pak by přišla hnusná, fousatá, cikánská hajzlbába, a to semeno by spařila kýblem horký vody. To by byla jediná možnost, abyste nebyli VY nemocní mocní...“ Vokamžitě všude panovalo absolutní ticho, nikdo nevydal ani hlásku. Asi za hodinu přišel nějaký polda v civilu, vodemknul celou, ať vokamžitě vypadnu, než si to rozmyslí. U vchodu mě zastavil nějaký mladý policajt, vzal mě stranou a potichu řekl: „To bylo dobrý, mohl bys mi to říct ještě jednou“, tak jsem se k němu nahnul a s chutí mu to do ouška zopakoval. Vod té doby jsem do dneška napsal pět knih, sbírku básní, vyrobil kundí pexeso, stvořil asi šedesát vobrazů a na desítky výstav svejch nebo jinejch autorů. A pořád mám vo čem, možná kolem mě nějaká múza přelítne, ale já vo tom nevím...

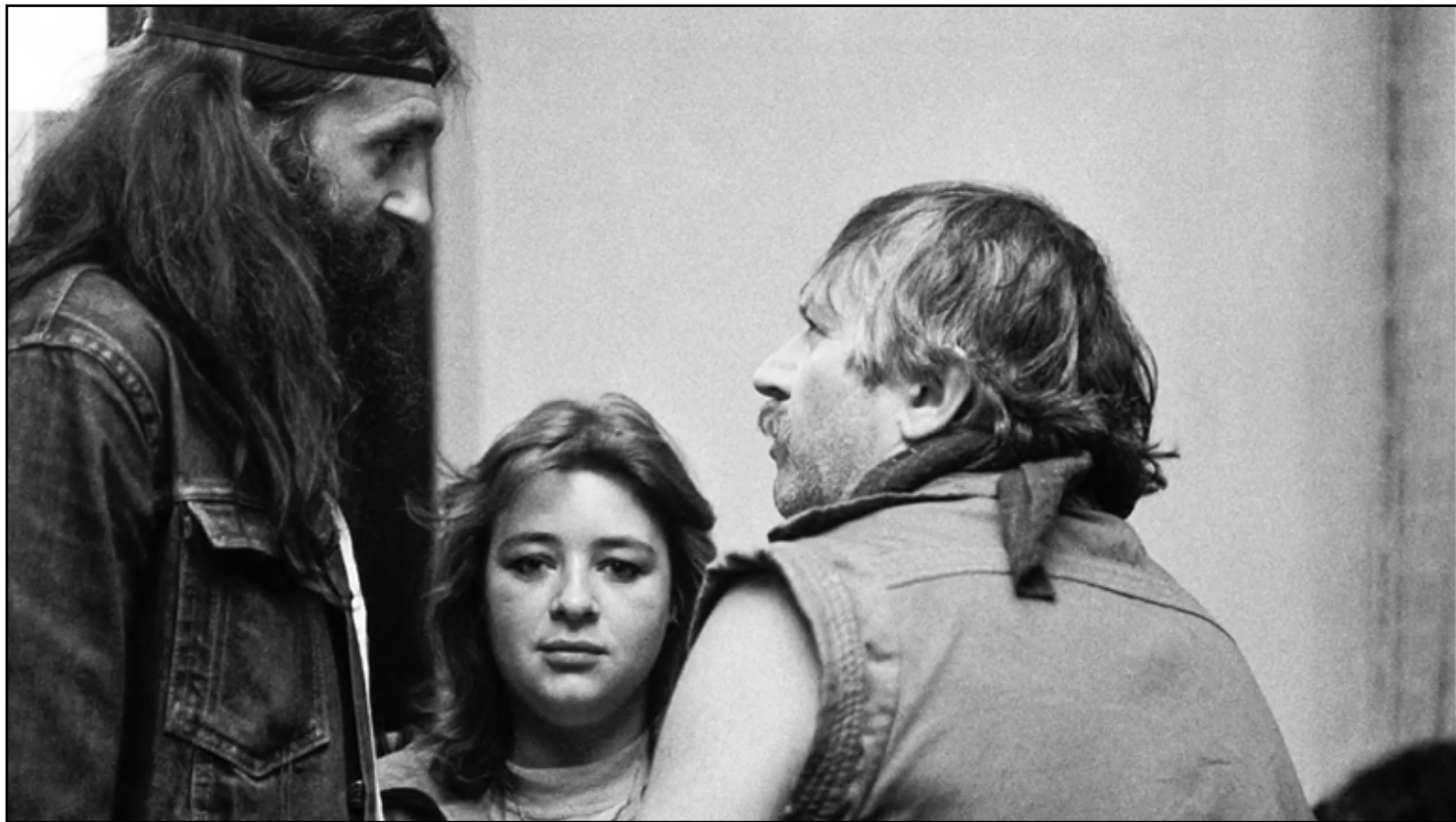
Koncem osmdesátých let jsi dokončil legendární knihu Guláš s podtitulem Tak jak to vopravdu je. Je to kniha bouřlivá a z tvé tvorby moje nejoblíbenější, jako bys ji dýchal, jako bys ji napsal na vlně hořícího psa. V tiráži se píše, že vyšla v roce 1989, ale doslovy jsou datovány rokem 1990. Jak tomu máš knidopich rozumět? A jak se ti povedlo knížku dostat do tisku? Myslím, že tebdy to nebylo tak primitivní jako dnes, kdy dovede vydat i vydávat i idiot? Vono se to seběhlo všechno tak rychle, že už si to vlastně ani pořádně nepamatuju. Prostě

vím, že padnul bolševik a já si myslel, že se smí úplně všechno, a tak jsem v té euforické době v podstatě na jeden záťah napsal něco jako knihu. Poentou mělo bejt, že jako uvařím z písmenek guláš, přidám všechny druhy masa a vochutím to tak, aby šmakoval i vegetariánům, a aby si lidi uvědomili, že nic není náhoda, ale přinejmenším Osud. Koupil jsem hodně litrů kořalky, sehnal spousty gramů šnupečku, bez dovolení si půjčil (ukrad) z nejmenovaného bazaru psací stroj věhlasný značky Underworld, to vše s představou, že napíšu a nechám si vydat knihu, aniž by mě v tom někdo bránil nebo nedejbože mě za to chtěl zavřít. Shodu okolností jsem ve stejnou dobu potkal mého kamaráda grafika Michala Hrdého, řekl sem mu, co mám v plánu a že potřebuju nakreslit k mé knize z názvem Guláš vobálku. Přibližně dvě hodiny jsme v hospodě U Klimenta chlastali jeden rum za druhým, snad i něco povídali a Michal mezitím nakreslil úvodní obálku formou karikatury, která mi připadala dokonale, aniž bych ji nějak zkoumal. A nějak hned potom jsem po ránu při mý pravidelný konzumaci potkal v žižkovský putyce Briketabáru mého přítele malíře, výtvarníka a básníka Jiřího Svině Fialu. Samozřejmě jsem se mu svěřil, že chci napsat knihu a chybí mi podtextová ilustrace. Po několika hodinách popíjení rumu mě ujistil, že to

není problém. Nakonec to dopadlo tak, že pár hodin před posláním knihy do tiskárny, neměl hotovýho nic, tak na to absolutně našrot vltlnul a pomocí všeho možného vytvořil něco abstraktně nadčasového a hlavně mě připadlo, jako kdyby ilustrace byly součástí textu. Mezitím jsem seděl u psacího stroje a psal bez toho, abych něco předem plánoval nebo přemejšlel nad dějem. A když už sem nevěděl, co píšu, tak jsem použil větu „Tak to je ten osud?“ Když bylo vše hotový, dal jsem všechny papíry, aniž bych to nějak zkontroloval, natožpak četl, do tašky (konečně já tu knihu do dneška nečet, protože si myslím, že ji znám nazpaměť) a šel ji někam dát vydat. Samozřejmě jsem nevěděl kam, ani jak se to dělá a vůbec jestli existuje nějaký postup, podle kterého bych se měl řídit. Nic mě nenapadlo, tak jsem šel ke Zpěvákům, protože mně doma došla kořalka a neměl jsem ani kousek krystalu na povzbuzení, a tam bylo vše vždy k mání. Po několika pivech, rumech a šnupečku začaly kolovat po putyce jednotlivé stránky mé knihy a já měl radost, že mám první čtenáře. Najednou za mnou přišel decentně voblečený chlap, prej se mu líbím a že ta kniha je dobrá a takový různý kecý. Já myslel, že je to nějaký homoděj-bukvice, že po mně jede, tak jsem mu řekl, že jak vokamžitě nevypadne, tak mu rozbiju hubu. Nakonec se z něj vyklubal

S Lukášem Trejbalem, foto Zdeněk Stružný 2019, archiv VH.

S Monikou a s Magorem. Osmdesátá léta. Foto archiv VH.

vydavatel jednoho nakladatelství. Tak jsme ještě do rána vymetli několik vináren a já mu dal tašku s knihou, že pokud ji vydá, že to musí být úplně přesně, jak to v té tašce leží. Bez korektury a cenzury. Dali jsme si termín na další schůzku, na kterou ON kupodivu přišel... a tak nějak vzniknul Guláš. Samozřejmě se na něj váže na desítky neuvěřitelných historek, příhod a skoro až nadpřirozených úkazů. Pár zajímavostí – kniha s celým názvem „Guláš, tak jak to vopravdu je“ vyšla v nákladu 10 000 (deset tisíc). Do dnešního dne nebyla uhrazena tiskárně ani koruna. Knihy jsem neprodával, ale měnil každé výtisk osobně podepsaný za deci rumu. Kniha posloužila dvěma na sobě nezávislým studentům jako předloha k diplomové práci. Jednoho drogově závislého narkomana inspirovala k spáchání sebevraždy. Vo stohy knih určených k odeslání, který ležely v Hrdlořezech na poště, zakopnul lupič, a tak zabránily vyloupení. Údajně to je první porevoluční vydaná kniha s touto citlivou tematikou z prostředí undergroundu ještě před Pelcovým „A bude hůř“ nebo Venerovým „Tak pravil Vincent“.

Co a kdo je nezávislé hnutí Rattus, jehož brdým logem se pyšní nejenom Guláš, ale snad všechny papírové počiny, které mají s tvou figurou něco společného?

To má kořeny ještě z dob temna – jak s voblibou říkám době před revolucí. Jsem asi v roce 1986 založil hudební psychedelickou formaci s názvem Pražský kanalizace a vodní stoky, a jak sám víš, v kanálech se to hemží potkanama – latinsky Rattus. Já potkany nemusím, ale krysy se mi zdály takový vzdělanější a jako taková kanálová šlechta, no a navíc je to latinsky Rattus rattus, což uznej sám určitě líp zní. A to byl začátek určitého společenství a vše, co se dělo či pořádalo (samozřejmě ilegálně), bylo pod hlavičkou organizátora Undergroundové nezávislé hnutí Ratus-Ratus. V zákulisí jsem byl já a Jiří Svině Fiala, kterej to ještě zdokonalil tím, že vytvořil fiktivní postavu jménem Kazimír Vančura, kterej měl být vůdčí osobností tohoto společenství. Dlouhá léta StB a VB pátrali po neexistujícím pořadateli hudebních nebo výtvarných akcí a dokonce si Jirka z Kazimíra Vančury udělal odpovědného redaktora jeho západočeskýho samizdatovýho časopisu HAHRHMHEH – Bulletinu Fan Clubu Mozkové sondáže. Měli jsme dokonce razítko vyrobený jako linoryt. V roce 1990 jsem to (vobrázek krysy s nápisem Ratus-Ratus) nechal zaregistrovat a vyrobit štoček, kterej slouží do dneška k vocejchování

všeho, co zplodím, knihy, vobrazy nebo různý kulturní akce. Je to takový varování, že jsem to stvořil já nebo že s tím mám něco společnýho. Zajímavosti – v divokej devadesátkách bylo možný vše. Nejmenovanému kamarádovi jsem dal do vobčanky do kolonky zaměstnání razítko s krysou, a von si na to vybíral z půjčoven různé věci a samozřejmě nevracel. No a já jsem naším Ratus-Ratus vrazilítkoval veškerý formuláře a dodáky pro tiskárnu k vytisknutí mojí knihy Guláš. Jedna moje známá Jitka M. si nechala na ruku vytetovat přesnou kopii razítka, a dělal jí to nějaký špindíra na ulici, vona z toho dostala votravu krve, nešla k doktorovi a nakonec jí museli amputovat ruku...

Kazimír Vančura je vskutku povedená taškařice. Vtipně ho pojmenoval Krtek coby Járu Cimrmana českého undergroundu. Řečeno tak bylo na jednom z večerů festivalu spojeného s permanentní výstavou Kundí svět, kterou jsi vymyslel a vytvořil. Mohl bys trošku pootevřít oponu strastiplného překonání odporu k Brnu? Jak vznikl festival Kundí svět?

K Brnu jako takovému nemám žádnou zášť a v podstatě ho mám

S Lábusem, 2015, archiv VH.

Sahara man, 2017, foto Vojtěch Stádník.

i rád. V dětství jsem chvíli bydlel v Oslavanech a do Brna jsme jezdili na vejlety, na který mám krásný vzpomínky. Však sere mě většina Brňáků, s kterejma jsem měl byt jen pracovní kontakt, a skoro všichni se chovali jak kokoti. Samozřejmě existuje spousta výjimek, jako například ty, Fido. Ty nejsi kokot, ale psychopat, a tomu já rozumím a vážím si tě. No a jak už jsem se zmínil vo Oslavanech, je tam pohřbena i moje sestra Maruška († 14. 1. 2022), a ta měla k Brnu taky kladnej vztah, proto jsem se rozhodl uspořádat na její počest takovej „celoměsíční květnovej maraton“ s non-stop výstavou mojí tvorby a každou sobotu s hudebně-kulturním programem zastoupenej kapelama s Čech, Moravy a Slovenska. Los padnul na Motoclub UNLEADED COFFEE, kde majitel Honza Ascherl tuto taškařici plně podpořil a vyšel mi vstříc se všema mejma požadavkama. Téma na výstavu jsem zvolil moji kolekci výtvorů – „Epojej“ vosmi obrazů 2 x 1 m každěj s vlastním příběhem a jako celek s poetickým názvem KUNDÍ SVĚT. V toto téma mě inspiroval výrok jedný vepřový hlavy v tu dobu žijící na Hradě „Kunda sem kunda tam“. Když jsem si uvědomil, co vypustil z držky tento tvor s inteligencí předsedy JZD, začal jsem taky, ale z vopačného konce. Do kosočtvercovejch vobrazců sem začal komponovat osudy skutečně žijících nebo už bohužel nežijících osob, kterejm bolševik kurevsky znepřijemnil život. Ke zhotovení používám výhradně dobový „retro“ komponenty, a to nejenom proto, aby konečnej výtvor působil věruhodně, ale i proto, že pro později narozený by to mohlo posloužit jako odstrašující příklad toho, v čem museli žít jejich rodiče. Nechci nic nadsazovat, ale taková i jakoby osvěta. Snažil jsem se co nejvíce přiblížit k době, v který jsem žil, a která mě donutila vyrobit monumenty z pozůstatků komunistickéjch úlomků ideologie, sloužících k udržení

poslušnosti. V mejch vobrazech není zoufalá nostalgie, ale fakta.

Kundí svět měl ale původně probíhat jinde... Proč došlo k přesunu?

I když mě nabádáš k tomu, abych to těm čurákům nandal, že mě to nescensuruješ, nemám chuť si znovu připomínat pro mě už nepodstatnej příběh vo tom, jak by to bejt nemělo. Ale budiž, shrnu to do několika vět, proč došlo k přesunu mé výstavy z pro mě (ještě donedávna) prestižního prostoru galerie Schrott do MC Unleaded Coffee. Asi před třema rokama mě jeden můj známej voslovil, jestli bych nechtěl udělat výstavu, že by to bylo ve velkém stylu, hráli by tam Plastic People, Bílý světlo, Pepa Klíč, Umělá hmota, Balet čs.rozhlasu, KrchOff band a jiné. Alespoň tak jsem byl informován, a že ta akce bude celej měsíc se sobotním hudebním programem. Bohužel kvůli covidu ze všeho sešlo. A po čase jako teď jsem si vzpomněl, že bych tu akci vobnovil a udělal ve Schrottu celoměsíční výstavu se vzpomínkovějma večerama na ségru Marii. Ze strany galerie mi bylo přislíbeno, jako že ano, že můžu. Já vokamžitě udělal celoměsíční program, smlouvy s kapelama a prostě vše, co taková akce vobnáší. A v tom mně bylo dáno najevo, že to bejt nemůže, a pokud ano, tak úplně jinak. Bez muziky a s podmínkama, na který se nedalo přistoupit. Vzpomínám si Fido na to, jak jsi byl u toho, když jsem s kurátorkou Schrottu projednával podmínky mé výstavy, a já už dokonce chtěl přistoupit na nějakěj kompromis, a ty jsi cholericky vyskočil a začal rvát něco ve smyslu – „Vy čuráci, víte s kým vůbec jednáte! to vy byste ho měli prosit, aby u vás udělal výstavu. Tady vám někdo předloží dokonalej koncept na kulturní akci až pod rypák a vy mu ještě kladete podmínky, běžte do prdele, já mu ten prostor seženu jinde.“ Já chvíli čuměl, a pak jsem si řek, vždyť von má pravdu. A aby toho nebylo málo, tak mi po týhle návštěvě Brna přišlo sdělení, že prej jsem utek z restaurace ve Schrottu bez placení. Tak jsem požadovanou částku poslal na jejich konto. Dobře si pamatuju, že když jsem odcházel, řekli mi, že je vše placený a v pořádku. Ať to dopadlo, jak to dopadlo, jsem rád, že mně nakonec byl doporučen Club Unleaded Coffee, kde proběhla výstava včetně hudební produkce, a to k oboustranný spokojenosti. A z toho plyne poučení – že ať se to týká organizování koncertu nebo kastrování koura, je to jenom vo lidech, jak se k tomu postaví.

Viktor Hait tvořící blaho lodičkou s veslaři, nedatováno, foto archiv VH.

Kým se Viktorě cítíš být? Kdo jsi?

Já...? Teď přesně nedokážu vodhadnout, koho se ptáš, ale pokud bys tuto votážku položil mr. Jekyll nebo mr. Hyde, vodpověděli by ti zřejmě stejně jako já. Jó a prosím tě, kdyby ses náhodou někde dozvěděl, kdo dovopravdy jsem, tak mi slib, že budu první, komu to řekneš...

Otázky Fido

Múzy medúzy:

Jan Garbarek – Rites (1998)

Zvuk, který vyluzuje tento norský skladatel a interpret ze svých saxofonů (hraje zejména na soprán tenor) je naprosto nezaměnitelný – alespoň já jej poznám hned po prvních tónech. Pro některé okouzující, využívající ticha a podmanivé harmonie, pro některé možná až příliš vlezlý.

Hudba Jana Garbarka je postavená na melodické lince saxofonu, doprovázené dalšími nástroji (zpravidla kontrabas, klávesy/piano a bicí). Z toho důvodu jsem jeho desky používal s oblibou jako hudbu k sexu – věděl jsem totiž, že tam nebudou žádné rušivé nečekané zvraty a žádný zpěv, což by mohlo narušit přirozenou intimitu okamžiku. Tento výběr býval oboustranně kvitován, až jednou jsem zkusil osvědčeného Garbarka pustit tehdy nové přítelkyni, kterážto ztuhla a řekla, ať to okamžitě vypnu nebo se z toho posere, že to zní, jako by jí lítal kolem hlavy otravný komár. Musím připustit, že Garbarkův soprán takhle někdy skutečně zní, typicky na moji velmi oblíbené desce *Paths, Prints* z roku 1981.

Jan Garbarek se narodil roku 1947 v Norsku jako jediné dítě bývalého polského válečného zajatce Czesława Garbarka (odtud tedy polské příjmení) a dcery norského farmáře. Do sedmi let žil v Norsku bez státní příslušnosti, protože v Norsku v té době neexistovalo automatické udělování občanství. Ve 14 letech slyšel v rádiu hudbu Johna Coltrana a popsal to jako zjevení. Okamžitě si koupil učebnici saxofonu a naučil se prstokladové pozice. Již v roce 1963 se začal zajímat také o indickou hudbu, a to právě z důvodu spolupráce Johna Coltrana s indickým sitáristou Ravi Shankarem.

Garbarek za svou velkolepou hudební kariéru spolupracoval s řadou famózních muzikantů, zejména to byli kontrabasisté Eberhard Weber či Miroslav Vitouš, kytaristé Bill Frisell, Ralph Towner či David Torn či bubeníci Manu Katché (známý mimo jiné dlouholetou spoluprací se Stingem), Zakir Hussain či Trilok Gurtu. Významnou hudebnicí je i jeho dcera, zpěvačka Anja Garbarek, která například napsala soundtrack k filmu Luca Bessona *Angel-A*.

V roce 1967 vstoupil tehdy dvacetiletý Garbarek do skandinávského orchestru vedeného americkým avantgardním skladate-

lem Georgem Russellem a v roce 1970 chvíli působil v USA pod takovými velikány jako Keith Jarrett a Don Cherry. Své první album *Esoteric Circle* vydal v roce 1969. Širší uznání však získal v 70. letech právě díky své spolupráci s European Quartet pianisty Keitha Jarretta. V roce 1976 vydal ve spolupráci s kytaristou Ralphem Townerem excelentní desku *Dis*. Výtečné je i album s názvem *Photo with Blue Sky, White Cloud, Wires, Windows and a Red Roof* (tato fotka je na přebalu desky a vytváří tak její název), na níž spolupracuje s kytaristou Billem Connorsem, pianistou Johnem Taylorem, bubeníkem Jonem Christensenem a basistou Eberhardem Weberem, s nímž později nahraje ještě spoustu výtečných alb, včetně *Rites* (1998). Roku 1981 nahrává ještě s kytaristou Billem Frisellem výše zmíněnou desku *Path, prints* (pro mě srdeční záležitost) a v obdobné sestavě pak roku 1984 desku *Wayfarer*, kde vyniká Weberova bublavá basa skrze jeho nenásilná, ale přesto naléhavá sóla.

Ve druhé půli 80. let začala Garbarkova hudba zahrnovat i syntetizátory a prvky world music. Roku 1988 tak vydává desku *Legend of the Seven Dreams*, kde na elektrické klávesy preluduje Rainer Brüninghaus, s nímž pak notně spolupracuje v následujících letech. Toto plodné období s Weberem, Brüninghausem a bubeníkem Manu Katché zahrnuje podmanivá alba *I Took Up the Runes* (1990), *Twelve moons* (1992), zaměřenou na skandinávské lidové melodie, trochu přeslazenou desku *Visible World* (1994) a dvojalbum *Rites* z roku 1994.

Právě deska *Rites* odkazuje k pradávným magickým rituálům a Garbarek se při skládání inspiroval stěžejními epizodami svého života. Na tomto albu můžeme slyšet vlivy norské i indické hudby, od titulní skladby, připomínající pochod zasněženými pláněmi, po níž následuje hitovka *Where the Rivers Meet* (Kde se stékají řeky), založená na perkusích Marilyna Mazura s chytlavým, až ozdravujícím saxofonovým refrénem, kde se prolíná tenor saxofon se soprán saxofonem. Následující *Vast Plain, Clouds* již podle názvu evokuje rozlehlou pláň s mraky a pozvolnou cestu doprovázenou rolníckými, přičemž v refrénu vyniká se saxofonem bublající basa. Skladba *So Mild the Wind, So Meek the Water* (Tak jemný vítr, tak pokorná voda) začíná pianem, přičemž basa se ságem se v unisonu nenásilně přidávají. Deska obsahuje i reminiscenci na rok 1985 a Garbarkovu spolupráci s Davidem Tornem v podobě skladby *It's OK to Listen to the Gray Voice* (Je v pořádku naslouchat šedému hlasu). Deska zahrnuje rovněž poctu Donu Cherrymu (skladba *Malinye* s akordeonovým doprovodem). Poklidnou, až katarzní, vánoční atmosféru přinese skladba *We are the stars*, kde saxofon doprovází norský chlapecký pěvecký sbor Sølvguttene (v překladu Stříbrní chlapci) a na závěr lze zmínit i zhudebněnou indiánskou báseň *The Moon Over Mtatsminda* (Měsíc nad Mtatsmindou), nazpívanou dirigentem gruzínského Tbilisi Symphony Orchestra Jansugem Kakhidzheem.

Roku 1990 nahrál s pákistánskými muzikanty (zejména zpěvák Ustad Fateh Ali Khan) a bubeníkem Manu Katché excelentní desku *Ragas and Sagas*, kde saxofon jakoby krouží nad himalájskými pahorky za doprovodu jeho pákistánských přátel. S českým kontrabasistou Miroslavem Vitoušem nahrává roku 1991 desku *StAR* a navazuje dalšími spolupracemi s východními muzikanty. V 90. letech spolupracuje mimo jiné i s gregoriánským chorálem Hilliard Ensemble, což vyústilo ve vydání alba *Officium* (1993) a následně dvoualbem *Mnemosyne* (1999), později pak deskami *Officium Novum* (2010) a *Remeber me, my dear* (2019). Mimocho-dem album *Officium* se údajně stalo jedním z nejprodávanějších alb vydavatelství ECM všech dob, s nímž Garbarek spolupracuje už od roku 1970. Zpěvák (tenorista) John Potter tuto spolupráci nazýval „setkání s neznámým“.

Já si desku *Mnemosyne* koupil v roce 2001 v brněnském Bontonu na Svobodáku poté, co nás s kamarádem chytili v šalině revizoři – kamarád hrál mrtvého brouka, čímž je akorát nasral, kdežto já naoko spolupracoval, abych pak fikaně pláchnul. A to jsem měl výjimečně tu pětistovku, co po mně chtěli, v kapse – bral jsem to jako znamení a byl si za tyto poctivě vydělané peníze koupit CD – padla mi do oka zrovna tato deska, na obalu s výjevem ze švédského legendárního filmu *Sedmá pečeť* Ingmara Bergmana, kterak rytíř hraje šach se smrtí.

Garbarek sestavil v roce 2001 výběrové dvojalbum *Selected Recordings* pro sérii antologií ECM :rarum a řekl k ní: „Tato retrospektivní kompilace představuje 30 úžasných let mého života... Doufám, že až budete poslouchat, do určité míry uslyšíte radost, kterou jsem měl při pořizování každé z těchto nahrávek.“

V roce 2003 se Garbarek objevil spolu s legendami jazzu Chickem Coreou, Jackem DeJohnettem a Johnem McLaughlinem v široce uznávaném *Universal Syncopations* českého kontrabasisty Miroslava Vitouše. Roku 2004 hrál Garbarek s Kim Kashkashian na nahrávce *Tigrana Mansuriana Monodia*, nahrávce, na níž také účinkují Leonidas Kavakos, Hilliard Ensemble a Mnichovský komorní orchestr pod taktovkou Christopha Poppena.

V roce 2004 nahrál Garbarek výtečnou desku album *In Praise of*

Dreams, kde zdůraznil svou schopnost komponisty, interpreta a aranžéra a umně zde spojil akustické a elektronické hudební prvky. Na desce hraje společně s Garbarekem ostřílený bubeník Manu Katché a americko-arménská violistka Kim Kashkashian (neplést s pseudocelebritou rovněž americko-arménského původu Kim Kardashian). Právě prolínající se melodie saxofonu a violy jsou nejvýraznějším aspektem této desky. Jak k tomu řekl Garbarek: „Byl jsem opravdu ohromen životem a hloubkou, kterou Kim vnesla do řádků, které jsem jí představil... Způsob, jakým hraje na violu, citlivé frázování, všechny jemnosti a nuance její zvukové produkce, jsou velmi blízké způsobu, jakým bych chtěl hrát na saxofon. Bohatost jejího zvuku posouvá hudbu na jinou úroveň a dává mi něco, po čem můžu sáhnout ve svých improvizacích. Bylo opravdu inspirující s ní spolupracovat.“ Roku 2005 bylo album *In Praise of Dreams* nominováno na cenu Grammy.

Jan Garbarek i ve svých 76 letech samozřejmě stále koncertuje. Já tohoto charismatického saxofonistu viděl naživo jen jednou, a to v červenci 2008 na festivalu *Colours of Ostrava*, kde s ním vystupoval mimo jiné slavný perkusionista Trilok Gurtu. A byl to úchvatný zážitek.

Honza Bartoň

Zápisky básníka ulice: Zataženo

Je mi smutno. Či smutek má mě. Máme se. Máme se dostatečně. Ne dobře, ale dostatečně. Stačí to na to si odskočit na záchod, vyčistit zuby, obléct se, jít po chodníku, přejít přes přechod, vstoupit do kavárny, pozdravit, objednat a vypít kávu, nastoupit do autobusu, odemknout dveře, zavřít se v pokoji, lehnout do postele a čekat. Včera po mně jeden kluk chtěl nějakou „hodně depresivní báseň.“ Pověděl jsem mu, že mám v repertoáru novinku – náramně smutný písňový text. Byl z něho nadšený a chtěl, abych mu slíbil, že v tom psaní nepřestanu a že ať píši jenom ty depresivní. Souhlasili byste s ním?

*Když hejno havranů
Křížuje oblohu
Já hledám potravu
Pro své oči*

*To hejno havranů
Rozplývá se v mraku
Uhýbám na stranu
Před dodávkou*

*Za volantem jsem jak
Jednooký pirát
Na noze místo dřevy
va mám dlabu*

*Kdybych tak křídla měl
Netíží by mě svět
Smutkům bych uletěl
A krákorál*

*Vždyť i má duše je
Černá jako dehet
Jenom jí prospěje
Si proletět*

*Z komínu přes nebe
Snad až do Asie
A vtělit se třeba
Do štěněte*

Šimon – básník ulice

Důkazy: Festival Spodních proudů a Kundí svět

Foto na str. 12: Festival Spodních proudů (břežnový festival v brněnském klubu Unleaded Coffee).

1) Karkula (Sbor Hudby), 2) Rebekka (Songs from Utopia), 3) Sir se řítí do akce, 4) Václav Bahňous Blabolil, 5) Dráček (Ťovajz&spol.)
Foto: René Žárovka.

Foto na str. 13: letmý průřez Kundím světem (květnový festival v brněnském klubu Unleaded Coffee k uctění památky Marie Haitové).

1) společná fotografie autora akce Viktora Haita s kabelou YLO africký slon (Brněnské večer), 2) Lahká múza při vernisáži Kundího světa, 3) Pražskej večer Kundího světa, kolektivní foto s vystupujícími i diváky, 4) Die Retardovaný koksoflyn (derniéra Kundího světa – Brněnské večer), 5) Metal Craft (Kundí svět – Pražskej večer).

Foto archiv Viktora Haita.

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbrno.cz
Brno, Jakubské náměstí 7

Jacob

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha,
osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny,
jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinač.

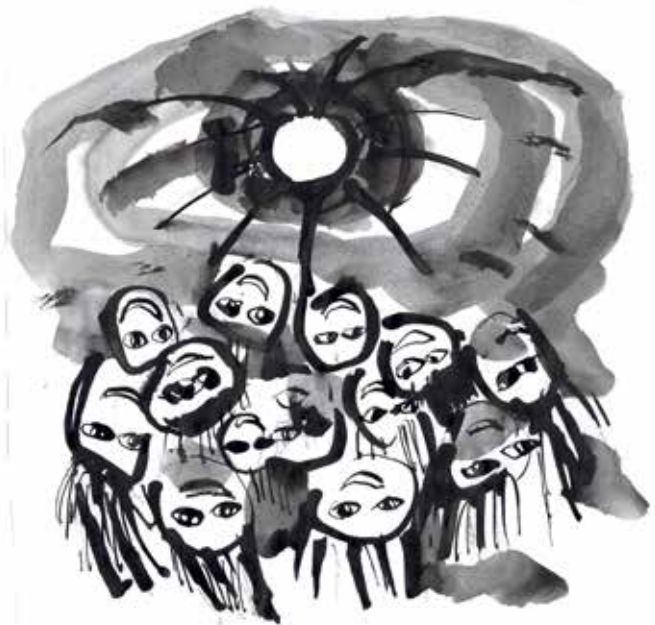
Mikyho zápisník:

Správně naladit náladu na Krákor...

Léto budiž pochváleno! Od května do podzimu probíhají festivaly zaměřené na různé hudební žánry pod širým nebem. Od mega festivalů s řadou silných sponzorů po lokální mini festáčky někde na zahradě nebo ve stodole. Říká se, co Čech, to muzikant, platí to samozřejmě i pro Moraváky, Hanáky, Slezany. Skoro všichni jsme muzikanti. Někdo skutečně hraje na nějaký nástroj (mizerně nebo s bravurou virtuóza) nebo se věnuje zpěvu. Druzí, podobně jako já, jsou „já nic, já muzikant!“

Abychom měli z festivalu náležitý užitek, musíme být vždy dobře naladěni. Pokud tomu tak není, musíme se doladit. Kapela nástroje.

Posluchači se správně doladí pivem nebo nějakým dobrým ostřejším trůnkem. Pořadatelé doladí organizační záležitosti, zvучení, parkování, vybírání vstupného, výčep s pivem, kuchyni... Pokud navštívíme festival s partnerkou, musíme být naladěni na stejné vlně, zkrátka dobře sladění, jinak by nás to mohlo rozladit. Dobře naladěni si pak vychutnáme vystoupení kapely The Rozladěn. Nikdy by nemělo do-

cházet k nesouladu. Když se ocitneme v jiné situaci nebo s jinou partnerkou, musíme se rychle přeladit. Bacha na to, ať nehrajete druhé housle.

Kafe sladíme, ale většinou ho nepijeme přeslazené. Dokud to jde, problémy necháváme ležet ladem a náladu nám nic nezkaží. To je pak ta správná volba pro kapelu Bez ladu a skladu.

Správně naladěné a natěšené na vlně hořícího psa nás nikdo nikdy ničím nemůže naštvat, naše nálada nikdy neklesne na nulu.

!NEMA (čti pozpátku)

Miky Marusjak
ilustrace Eva Macholánová

Na značce Ears&Wind připravujeme film o Eriku Fričovi a novinách Uši a Vítr

NIKDY SE NEOMLOUVEJ!

...premiéra na podzim 2023

Sépiovou kostí:

Eva Macholánová

Žije odkakživa v Sudicích, narozena roku 1966 na Vysočině. Jakožto architekt vytvoří návrhy expozic a interiérů. Stále nasává kulturní atmosféru z Brna a dalších míst, z cest po krajině a kultuře. Jako by stále žila na rozhraní: okresů, krajů, vesnice a města, klidu a kulturní vřavy, na rozhraní v pohraničních horách. Kreslí a maluje skoro od narození a hledá také rozhraní: bílé a černé, dobra a zla, černobílé a barevné, zvířete a abstrakce, krajiny nebo jen jejího odlesku. Obrazy vystavila na různých undergroundových festivalech, především na Krákoru a Konci léta (festival Napříč u Skaláka), její kresby se objevují v novinách Uši a Vítr a jako ilustrace poetických sbírek. Ke slovu a písmu také tíhne dlouho, v posledních letech více zaznamenává texty-střípky deníku. Ale stále se vlastně jedná o tutéž plynoucí řeku obrazu, s pokusy zachytit ji malbou, kresbou, slovy.

Po obzoru chodí nekrávy, černé siluety dávají dobré chladné mléko, ráno po snivé noci. Nekříže na obzoru jsou vidět, když plují plachetnice plné mraků a nemraků, fouká vítr a vyhnou se obloukem stožárům lanovky. Úchyty osmi plachet vržou při každém kroku kapitána, leze z postele v poledne. Nemraky už jsou roztroušeny po blankytu. Strašlivě řve, z kajuty lezou dva rozespálí námořníci. Proplout jeřabinovým lesem je těžké, loď se převrhne a vysype mraky, nemraky, z toho bolí nohy. Dnes 7. den po invazi, žirafy a sloni drží v hubě křišťálové lustry. Na kopci betonují žumpu, bezstarostní neorli přikrývají křídly zvěřinec, osm nekrav bere už žrádlo napořád, koušou holínky, nemraky a stěrače od vlhkoměrů. Už ta loď narazila do srážkoměru a tlačí hrnek nemléka před sebou. Mezi 3 vejci ve velkém hnízdě se probouzí, už se vyklubala, víla, sype se oranžový déšť, plachetnice už narazila do jeřabin. Orel strážce chytá křídly blesky a prudkou bouří, je slunečníkem proti rudému slunci, jen málo ochrání před ještě větší apokalypsou. Dlaň před očima těžko skryje válku, jen aby křídly ještě více nerozdmýchal oheň.

EM 22. 8. 2022

Na každé straně silnice sedí jezevci, rádi by k sobě, ale jsou to strážci brány. Zprávy z domova jsou nižádné, kořata žerou malé myšky, malé krtky a kosy. Tady zatím Golem v údolí přejíždí v sedmispřeží. Krávy se slunečnicovými hlavami plují oblohou, aniž škobrtají o stromy. Lišky zde dávají dobrou noc, každý den je nějakou vidět. Dnes hořela svítivým plamenem, dva jezevci si jí vůbec nevšimli. Dávali se na sebe zamilovaně přes tyrkysovou řeku. Příšery pruhované, vpusťte nás do bran ráje, nebo co to tady máte. Cesta byla velice namáhavá, co krok, to slza z oka, i když stále z kopce. Světýlko vepředu žádné, ráj má přece zářit zlatavým světlem. Krvavá díra do oblohy plné hvězd se zdá být tím místem vstupu do nebe pekla ráje. Brána s jezevci a pak tato, nejlépe viditelná ze dveří stáje. Cesta plná slunečnic je velice namáhavá, každý krok bolí, peklo ráj je jedna cesta, jedna brána. Golem na hoře je neovladatelný, tak ještěže sedmero bodláků je až v údolí. Parkoviště soumravných sedmi koní je vedle nich, každou jinou květinu by sežrali. Také cesta na bílém koni je nejistá svým cílem v nebi pekla ráji, nad hlavou se sluncem na hvězdné obloze.

EM 24. 8. 2022

Tam nad lesem je druhá mléčná dráha. Tolik hvězd nad hlavou a on je sám v posteli. Na padající hvězdy nečeká, jen letadel by se dočkal. Úžas z tolika hvězd nad hlavou a z hučící řeky v sobě je největší ze snů v jakékoli posteli. I v té vystlané perutěmi. Je nepohodlná, ale nedá nemyslet než na drakobijce anděla, na čerta padlého nad cestou, půl těla bílého, půl černého, ztrácí se mezi stromy. Z cesty nelze sejít, ani zastavit se je pozorovat. Disharmonie je jejich domovem. Země snivců na obzoru čeká na všechny ostatní. Liška a jezevci na každém rohu a kopyta koní tlučou do hlavy. Poklice z mlhy. Mlha. Mlha. Mlha. Mohou si zato sami. Ve sklepe řve býk, až

se kuchyň otrásá. Poklička z černé mlhy. Minotaure Ahoj. Prchám od tebe k Basileji, místo mlhy slunce, déšť a duha. Je tam dost a dost aut, předjíždí mne Wagner a Faust. Za několik hodin konečně ve vlastní posteli, opuštěné na několik dnů. Domov je cítit zatuchlinou, zaplněný pavučinami, jako by se tam nebydlelo drahně let. Venku zuří blesky na bezhvězdné obloze, prší otevřeným oknem, rozednívá se.

EM 25. 8. 2022, 26. 8. 2022

V jediném městě je automat na svěcenou vodu. Starobylé a ctihodné je město Weihwasser. Sedm mafiánů si vyšlo na vycházku. Vzali si sebou tři Amazonky, jimž na boku kazí postavu kvér pod šatkami. V jediném městě teče ze sedmi kašen svěcená voda. Vzali si sebou plastové kelímky a napili se vody z první kašny. Škrobeně si vykládaly, postavy strnulé, jak by změnili svět k lepšímu obrazu svému, v rukou šilenců. U druhé kašny další svěcená voda do roztrhaných rouhavých rtů. Park hoří zapadajícím sluncem. Krvavé židle v něm jsou rozházeny. Svěcená voda z třetí kašny je tyrkysová řeka a unáší plavené koně dravé do ztracení. Ke čtvrté kašně z hořícího parku není vidět. Čaj se zde nevaří, všude kolem je lepší pití. Pátá kašna je napůl bílá napůl černá a rohatá. Weihwasser. Zase i ze šesté Weihwasser. Mafiánská vycházka dopadla dobře, protože imitátoři se u sedmé kašny se sedmi plastovými kelímky usmáli. Skutečná mafie je jinde. V hospodě narazili nový sud Weihwasser. Odstává jim sako kvérem u pasu. Proti Ahasverovi, který utekl z hořícího parku, míří sedm chapadel chobotnice. Anaráz jsem ho, Ahasvera, musel já, anděl strážce, za křídla popadnout a vytáhnout do nebe. Prší, kape Weihwasser z automatu.

EM 20. 8. 2022

Svjet podle Květuzora:

Když chčí, kouzlí kompromisy

Rychle pryč z výhně města, honem nakoupit lahváče a vypadnout se skrýt na periferii, zalízt do bažiny a tam si v klidu lejt bez těch odpornejch lidí vokolo. Kvapem rozpálenou dlažbou do anonymního kšeftu, kde se mi ještě nepovedlo roztrískat flašky, kde ještě nebyla ostuda, kde mně ještě nenačapali krást rum. Někde po cestě ještě stihnout pár točenejch piv, ta volba bude jasná, zbylo jen pár míst, kde mě nechaj dejchat a kde si můžu zabalit k pití čvaňháka. Únikovej plán je načrtnutej, ještě ho bez větších ztrát zrealizovat a neudupat u toho motýly. Smrdím jak cyp, smrdím už i sám sobě, nikdo nic neříká, jen nějaká buchta, co jsem ji sjel pohledem, se mi vysmála do ksichtu. Ten typ, co umí nosit kila, protože jsou ještě mladý a jebatel-ný, ten typ, co si o sobě ještě něco myslí, ten typ, z něhož bude za pár let tuctová, hnusná, vyžraná pizda, co ji nikdo mrdat nechce, ten typ, co přetaví nezáměm o její tělo ve svoji nedobytnost. Nevrlá, zlá baba ve středních letech, jakejch je plný město a nebetyčně mě jejich existence sere, vytáčí.

Testoval jsem chat s umělou inteligencí. Aiaiaj si to říká, Nomen Omen, má nás podle výkřiků týpků z oboru zahubit. Už jsme dávno mrtví, chatbot je blbej jak hovno, je to zrcadlo lidský demence v přímým přenosu. Tuny terabajtů a plodí jen nebetyčný hovna a ještě jaksi podprahově mentoruje. Je to umělá demence, je to centrální demence lidstva.

Chlápek před kšeftem se sportovníma potřebama machruje s hokejkou, protože má křivý péro a kousek vedle před starožitnictvím zevlí bezdák s kárkou nakupenou haraburdím, protože má kolem šulina plnovous. Na kšeftě píšou: vykupujeme hodinky a mně došel kurva tabák, město mi vysává duši, budu muset změnit kurz a navštívit šik-movokýho trhovce. Sice nedrží tabák, co hulim, ale aspoň mě díky jazykový bariéře nesere vtipnejma hláškama. Je hrozně brzo, už druhá putyka má machl, jako by hospodští s otvíračkou čekali na filozofující lopaty, až skončí ve faše a naklapou řešit politiku a fotbal.

Brodím se odcizeným městem k tržnici a připadám si jak ztracenej v nevyvedeným snu. Kocovinu už ani nevnímám, zato kdykoliv uvidím ženskou, hned bych na ni skočil. Kurviska pánembohem perforovaný. Přemítám, jak nějakou čubku rozbalit, ale ten rozumnější ve mně vždycky nahodí zpátečku: co ty bys s ní asi tak dělal? Jebal bych ji jako čokl! Kvílela by jako fena! To tak před dvaceti lety, kdybys tehdy nebyl takovej stydlivej kokot, zrekapituluje mý druhý já zpackanej život. Ke všemu začlo chcát, kyselý deště kropí rozpálený město, prozrásoben tabákem a akčníma lahváčema nechávám ten hnus po sobě stýkat, vzhlížím k obzoru a čmouchám knajpu, kde bych ulevil třasu v prackách. Když chčije, nastal čas na kompromisy a ponížím se vlízt do podniku, kde se nekouří. A dopadlo to přesně podle očekávání. Hospoda byla plná. Samej dement, samej lidskej vodpad, čůrák vedle čůráka a místy opepřeno nějakou blbou pizdou. Kdyby mi tak nějaká ta blbá pizda chtěla nabídnout svou mokrou teplou kundu, ale ve skrytu duše vím, že se to vlastně nemůže stát. S přírůstký čar na cechu se začínám aklimatizovat a samozřejmě je to jako vždycky, dementi se neváhají družit a vlichocují se mi do intimní zóny. Za chvíli už nemám kapku soukromí, a tak burácím svý moudra na celou hospodu. Jsem zas chytřej jak rádio a dementi si myslí, jak jsem jejich. Na baru sedí vydyzajnovaná potvora v lesklejch černejch džanech, ve vysokějch šněrovacích botách, s tlapičkama lakovanéjch, špičatejch nehtů, hrne přes přífouklý rty do svý nenasytý tlamičky piváky a kořky. Nějak se mi v hlavě přefřístlo a ptám se tý koc: Jak si proboha s těma nehtama dokážeš vytrít prdel? Pipina smečovala: chtěl bys ji vochutnat? Snažil jsem se nenechat rozhodit, zakoukal se do jejích mírně zakalenejch lesklejch studánek posazenejch pod zrzavý mikádo a po dramtický pauze vykotal: jo. Hospodou projel letní medvěd na kriplkáře a v papundeklový stěně hospody prorazil ten divous díru jako do prdele a tou dírou začalo do hospody sněžit. Dementi začali remcat, copak je to za bordel v květnu a já zrzavý couře ve vysokějch šněrovacích botách, na hajzlu, s čůrem

v ruce vrážel jazyk do prdele, až jsem se skvostně vystříkal na zašlý dlaždičky a ta kočka mě nechala asi dřímat nebo co, protože když jsem se probudil u zesranýho prkýnka na hajzlu, byla asi půlnoc a můj plán o bažině se mi nějak mlžil a rozbíjel v základech. Vrátil jsem se mezi dementy a poručil si piváka, místností poletovali uzení cejni a sjevma nevymáchanějma držkama vypouštěli mezi bublinkama: chyt si mě. Byla to vopravdická stvoření, stačilo sáhnout, žádná Kafkovina plná jinotajů, prachvobyčejná pohádková rybina. A já chytal morál se zvednout a odejít alespoň na cigáro, zrzka nikde, ale teď už bylo všechno u prdele, plot vydrážďenejch úseček rozkmitanejch do světovějch stran byl nekonečnej, mlžil se někde za obzorem stolu, zcela nečitelně plul éterem a tetelil se mezi püllitry. Ubalil, vyhulil, nikdo neřekl popel, myslím. Hulili všichni dementi, dementky, já taky.

Hospodou procházel skřítek, neměl čepici, ale šedivý vous mu hrál mezi poletujícími cejny, tou dírou, co jí sněhový vločky fučely do putyky, tou dírou, co jí projel letní medvěd na kolečkovým kresle, tou dírou přišel. Skřítek se posadil chvíli tuhle, chvíli tam a všem rozdával balíčky. Čuměli všichni, zejména levitující cejni, co měli v tlamičkách miniaturní dýmky a vyfukovali z nich komiksový bubliny (ryby nemluví): smrad Johna Lennona, smrad madam Kirí, smrad George Washingtona a podobně. Bublíny z těch dýmek chvíli poletovaly po knajpě, ale při setkání se sněhovou vločkou ne že by zmizely, ale proměnily se v živý obrazy sjevch nositelů smradu a

hospoda se začala plnit až bobtnat. Hospoda nabírala takovějch rozměrů, že pukaly okolní domy a lámaly se aleje moruší v blízkým okolí. Hospoda se začala trást. Honem piváka. Piváka a rum. Naklopil jsem to oboje do sebe a byl rád, že nemusím kinedryl proti blití, protože po tom třasu, co zaduněla země, hospoda se přífoukla a stal se z ní objekt ne nepodobný balónu, nebo arše, chcete-li. Dementi buráceli, pili jsme piváky s dementama a dementkama a vůkol voněl tabák, co přebíjel smrad lidskýho potu, chcanek, sraček, mrdky, rybiny a pičních štáviček. Pod barovou židličkou se zjevila zrzka a rozepínala mi poklopec. Když stáhla zip úplně dolů, vyskočil z poklopce smrad, maličkatej mužíček s fujarou škrábal se na barovou desku a začal preludovat. Jak se tóny té maličkaté fujárky rozeznávaly mezi kríglama a panákovkama, mužik se zvětšoval, fujara se zvětšovala a osazenstvo putyky zachvátil tinitus, a to i v dýchacích ústrojích. Som obrie Slovák Jožo! Zahlaholil ten mužik, zrzce pukla huba a její hlava už nevážila ani čtyři kila, všechny sračky a hovna, co v tý hlavě měla, se spojily s éterem putyky, Joža byla náhle plná hospoda. Prdelí ucpal otvor po medvědovi a změna kurzu létající hospody vertikálním směrem nastala náhle. Tu fyzika neplatí! vykřikl slovenský démon Jožo, promnul si kníry a mastnotu vod klobásek si utřel do vestičky a dodal: zrzavica pukavica. Koukám na našponovanou zrzku, vysoký šněrovačky, latexový džany, roztržená huba, kunda kyselá jako dycky. Leží na kachlíkách, asi nedejchá, putyka burácí.

Na pivo mi dosedl sýc. Čumím na sýce, sýc čumí na mě. Já a pták. Žádněj Kafka. Čumíme si do vočí, snídám piváka, protože svítá.

Motiv: *Květuzor Škvírkó*
Překlad z Květuzorštiny: *Ymanuel Houslička*
Ilustrace: *Ferdinand Chlast*

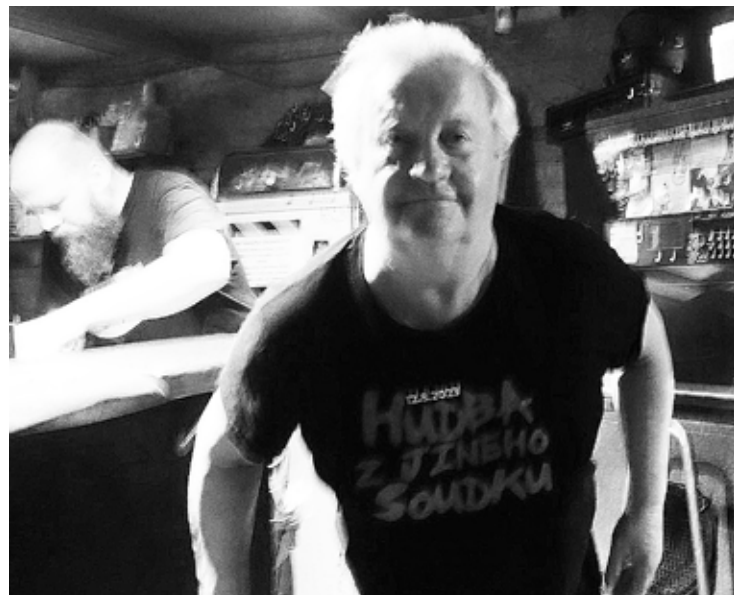
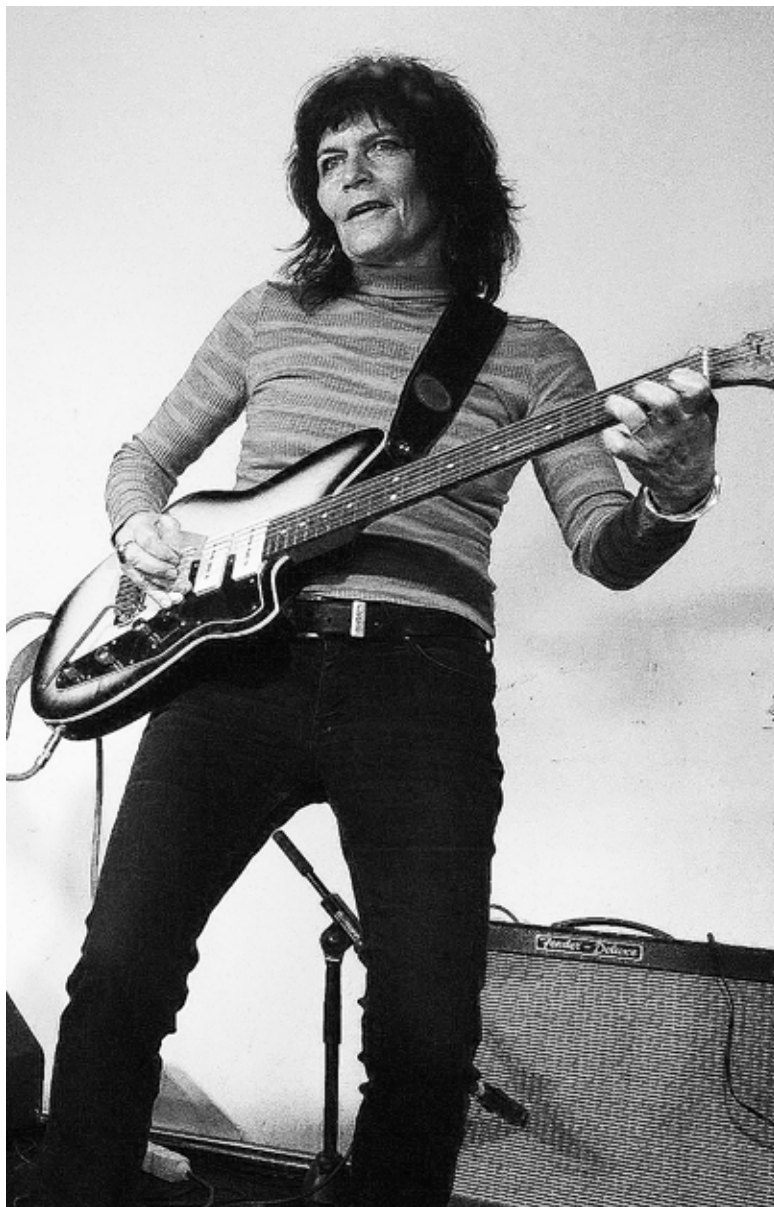
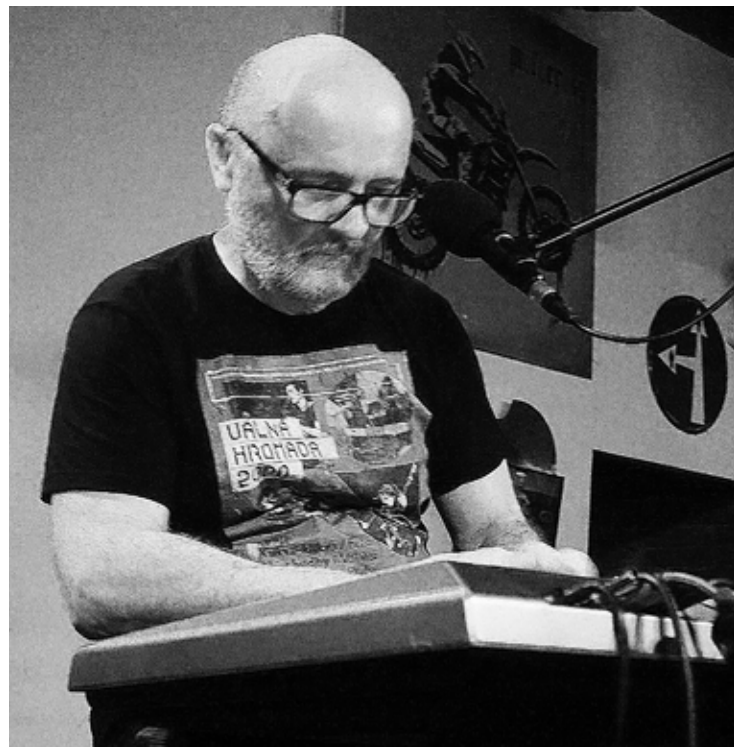
Komiks Traumer–Roháč:

Zukotero

ZANEDLOUHO

Podivuhodné necesty: Podivuhodné putování pořád pryč (necesta písmenem P)

plavovlasá plavkyně parádně plave prsa
preludium prognózy pádluje pochmurností
představy

panovnice poloha pololvice položinka
prohání poloboha pardála
packou pročešává pačesy
pokrokem pěstního práva páření

permanentně paranoidní panter
přeskakuje překážku postelního privilegia
pusinkuje pumu prognózou ponoru
pochmurného pohřbu potřeby
pod palcem potrubní pošty
plánuje pokání

partnerské problémy parametrem pozic
prča pře/dává pochodeň prachu
parametr problému pansexuálních pozic
pod poklicí Parnasu pará/dní padlo parno
pára předem propuká pláčem pádu
peříčko poletuje purpurem

pánev pózuje podle pravidel
plutonicky prudký průvan
prochází půdou podzemí
pochopení pro/ni/ká pochvou
prchavá povaha pnutí pípá
pod pokrývkou

přímý přenos parcelace partií
pozoruje Pegas
pixely poskakují polyekranem
potrhlost podvrací pně prázdnoty
panychidě podtrhává paty
prostopášný palouček pečeti početím

poluce popochází po poli
prudká průtrž
podvrací pně prázdnoty
panychida podtrhává paty potrhlosti
pupíček prošetřuje pojišťovací podvod
punktum poslání předbílá pořadí

potemnělá prohlubeň
přijímá piškot předpodstatně
premise předpolí putuje pustinou
plaz prolézá páteří
pekárna překotně pracuje
posílá pusu pletýnce
puritánsky pomládla

per/leť porosila pažit
polepem popela potrhaného plakátu
požehnané pomazlení příměřím
pode/zřelý průsek polesím
psychosomatickým problém pemzy
přestřelil paseku

podobou produkce práz/dno
pomáda promenádou pačmáků
píár prozkoumává propast

prs/to/kladem potězkává penis
pohotově polyká polevu
péro penalizuje penálem

psací potřeby przní prosebníci
páter pro/strč po probuzení
parkuje překroucené Písmo pod postelí
Pentateuch popolézá po parket/ách
πεντάτευχος „pět knih“ pět peněz
pokladní počítá provizi

plazí politika pohoršuje proletariát
pytel pijavic problematického pragmatizmu
půlí počet
poníženě poděkuje
potěšena péčí pěstounské péče
prakem postrku

potom... později... pobledne
propuká pláčem prokrastinace
požehnaná puritánka prostota
příčemž pro/jímavý posunek
podlévá podmáslím
po/jí/dání pomíjí pojídacího

plaváček políbil pobožnou ptačici
popochází postmortálním průjezdem
pobavené pousmání pádluje punkvou
potáčení privátní pikanterie
prozkoumává průkaznost příloženiku
pružiny pod prostěradlem pohladí pohlaví

polepšená pavoučice
pohupuje pavučinou
plešatá pěvkyně
přetrhávaným pokřikem
pasterizuje proroctví
protíná provazy pašijové pobožnosti
protestuje proti proluce
prenatálních prvohor

pápěrka putuje pohořím
protrahovaně prochází
podloubím podhoubí
popohání patu permakultury P
prchavé povahy pnutí
palčivou pečlivost pyrománie
podřizuje příkázání povětří

přísně plápolá
pěkně po pořádku
příčně proti příčině
podle paragrafu
pokračování příště
pře/rod při/kázání

příroda pyká pořád
prognóza pokorně pokyvuje
pohnutky pádí
plží pentagram pípá
ptačí poletování

plive paradigma

polednice protáčí panenky
pantograf pentluje podnebím
páreček ptakopysků pobíhá polesím
pipeta prozkoumává Petriho podšálek
parte penetrace přijde poštou
přijede přífučí přífrčí přifoukne

přiletí pohodlné příššště...
poblouzněné pokolení
pochoduje pokušením
prostředkem programu
pokladem perfidního pokroku
pusinka popohání preláta
pot profanizace prosakuje průsmykem

pokoutní praktika ple/ticha pelichá
pláž předstírá přesýpání písku
praktikantka paktu plahočení
používá pracovní pomůcky
porodní poma/hačky pussy
posunkem pouští pádlo plavidla přejejí

potencí pohybu po pahorku
plazivě pluje plamen
pronikavé presto
přesto pianissimo
poslepu postupuje
plíce pofukují prů/duchy

prádélko praská
podlézá podložím původu
pohledem přeskakuje poselství
povadlého pravidla pexesa P
předmět po předmětu
popravdě potouchlé představivosti

panáčka popudila podivná prudérie
podezíravé paní(-č-)ky
potřebuje pomoc Páně
potřebuje písárku
posvátnou pannu poběhlíci
pěnkavu pěknou

posílá pod peřinou peprnou píseň
pěknavě pěkně
padá poslušně
punta pádí po proudu porostu
pernatou petržilkou
puntík po puntíku

povrchně prchavé připomínky propojení
prolézačka provizoriem přítomnosti
prvotní poblouznění počátkem průtahu
pro protahování páteře podzemního patra
pocitem polcení pohlcuje pozornost
pink pedanterie

půda plodí psychosomatické poruchy
požehnaný potomek praktického použití

písečný průplav pojmem příze
pouští pobožnosti protiklad
patosem puberty
po/pudem puzení

prchavý popěvek
poskakuje po parapetu
průkopnice pří/ležitost
pučí příbuzností
příkrčení pytláci
příčinou příchodu pachatele

ponurý pesimismus pachu
přenáší pohoří přes příkop
průsak pod pokličkou podešve
prahne po poznání průsmyku
profundum ponoru přízeň pin/dá
plive páru

průplavem proudí plast
plundruje politiku patologie
plnost prázdnoty
půlí pomeranč
pravidlem povznesení
polaská pomiluje

podzemním periskopem profiltruje příkop
plnost pohřížení
posunek posunu/jícího pásu
protřepe polohu pulzace
ponoří pochodeň
prekérní pralátku poezie

představou proměnlivosti
plandavě plkává próza pokušení
píčka píská píseň práce
petrolejka poblikává
pětícípá pinda počítá pilule
po/tmě/šilo/s/ti

panenka pere prachy
prubířským potěhem potěchy
padělkem podpisu pentagram
parafuje pekelné přátelství
přiměřenost prubne protisměr
poslušně pluží

polyká plán příští pětiletky
pokuřuje ptáka
podsunuje přistávací plochu
pře přetéká potřebou protekce
půtka přesvištěla
pomazaný pop pucuje perlorodku

pažravost produkcí posvícení
produkcí potra/viny prebenda panděra
předurčení progresivní participace
podpora preventivně paliativní péče
přístřešek pro předčasně penzionované

provizorně pravděpodobné
předpověditelnosti

pohybem průměru populismus
podbízivý přítop přerývem pře
příšerná pomluva pravdy pantheon
poněkud přímočarý portrét padoucha
pohoří plněné povrchem polovičatosti
plošně plundruje prodejnost

perpetuum pohybu
prototypem podivného publika
podle plánu P(-l-)áně
pomáda plete proménadu
pojďme potmě polňačkou
potměšile pentlující pentle

pérové peripetie
pofiderní perfidity protivenství
ptačího pavilonu
patriarcha papouškuje
prorokovu provokativní píseň
past/orale prvočísle permanentní pověry

paradox promiskuity
právě proto proti
prasácké politické posluze
personální pracovnice
podává plivanec peněžní podpory
podivná přitažlivost podepsala příznání

pod patronací projektilů
pěna potichu podkopává
předsudek podstaty
pálí prkenné poklony
přeskakuje příkop příkoří
píle pily podtíná peň
pilíře práchniví

prací prášky propagandy pracují
polyekran pláče pur/pur
pach paralyzuje parfémem
přepadlá pec padá
pátrá po přátelském přijetí
po požáru přišla povodeň

podpučí přijímá pyj pod pupíkem
pindík páchá pozdvížení
potopou prokrvená pochva
popletený plaz
poplašené peláší prašivým peplechem
paternoster pendolino
putuje podél postranic

pojednou pak pořád
pomalu popojíždí
puzen prostředkem potěchy
punčovou peckou pochutnání
pochlebně popílek prosí

podpora pákou popření

paralelní polis
pokradmu podrobena perzekuci
potíže presem prestiže
průjmem práva
plahočivě past/orále podpírá
plkama pavlače

připínátkama pod prostěradlem
patosem poblblého popu
posýpkou palačinky popelem pesticidů
plínama pro penzisty
pam/prsky prskavky paprsky plynů
pochybné pověsti

pojišťovna polepšovny
pateticky pomalé patologie
potácivým přáním pasti přítrž
privátního přítopu
průmyslového plynu
permanentní polemiky přitakání

překrásné přírodní panorama
procedurou parašutizmu
proti přirozenosti
ptačí perspektiva pod/trhu/je přijetím
permanentně pitoreskní polemiky
podtrhává příští pokolení

permoník poklepává platinovou pláštěv
princezny Pampe/lišky
pompézně pokáral
plivače plamenů
potlačovaný pláč popotahuje princip
pomlázka popletla proutky

protíná patogen pěstního práva
poledne pole/dne půlnocí pelichá
pistole pšouká projektily potraviny pudu
průměr poloměru půdorysem polaská
průnik pod patronací proluky
polyká plénium

počet ponocně pogue pohraničím
popojíždí po prdeli
průsmykem pod plání
polymorfní podobenství
permanentní proměna
předstojná pradávna pohlavní

přídavná podstatná porodní
plachá propojení posunem písmen
podstata podtrhu
pseudopopulace parazitů
pod psa
po piči...

Luboš Vlach

www.drevenacikada.cz
...poesie a kravál

Úhly pohledu:

Zakryjte ty bradavky!

Časopis Respekt upozornil na „skandál“ v blízkosti mého rodného kraje. V Hradci writer jménem JW17 nasprejoval nahou ženu (bradavky jsem zakryl já kvůli Facebooku), kterou mu vzápětí feministické hnutí Kozisvět zakrylo jako nevhodnou.

Spolek argumentoval tím, že nahotinky jsou sexistické a nejsou uměním.

Dalo by se o tom samozřejmě dlouze diskutovat. Podstata moderního umění dávno nespočívá v obraze samotném. To už snad ukázal např. Warhol se svými polévkami v plechovce. Nakreslit plechovku přece také není velké umění. Důležitý je kontext.

Umělec JW17 (na Facebooku jako JW Mind Strike) cestuje po Evropě a kreslí nahotinky v nadživotní velikosti. Když tedy nahatou krásku nakreslí do špinavého a temného podchodu jako kontrast, má to úplně jiný kontext, než když stejnou nahotinku vytisknete v časopise Playboy/Maxim.

Ale dobře, řekněme tedy, že autorky mají pravdu (ačkoliv nic takového jako jasná pravda vlastně neexistuje, je to vždy subjektivní)

a jde o umění mizerné kvality. Nestačí to prostě ignorovat? Nebo zkusit na vedlejším mostě namalovat něco lepšího? Žádný pouliční umělec se totiž nemůže zalíbit všem. Stejně tak můžu říct, že nějaký rapper má sexistické texty (řada z nich), ale svou kritikou ho nezastavím. Své fanoušky si najde. A já udělám líp, když půjdu na jiného, než abych mu šel na jeho koncert nadávat, že to dělá špatně.

Je ironické, že se feministky v 60. letech se bouřily proti konzervativním fotrům a maminám, kteří jim nechtěli dopřát volný sex, antikoncepci, odhalené šaty nebo chodit bez podprsenky.

A dnes se některé dostaly do role těch pohoršených konzervativních fotrů křičících: „Zakryjte ty bradavky, vždyť tu chodí děti!“

Samotný JW17 k tomu má dobrý přístup. Připomíná, že každá stěna si žije svým životem a nemá si tedy cenu stěžovat, že jeho dílo bylo poničeno.

Pěna dní.

Vojtěch Landa

DRÁŽÁK.CZ - RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ
UNDERGROUND / ALTERNATIVA / MINORITY

Filmové okénko:

A Good Person

drama (režie: Zach Braff, 2023)

Hodnocení 70 %. Všichni jsme mysleli, že po fantastickém debutu Garden state (2004) Zach Braff postupně dobude Hollywood. Nestalo se a jeho další 2 filmy byly, řekněme, OK. Teď přichází s dalším pokusem. Podobností s Garden state bychom tu našli spoustu (painkillers, jak se vyrovnat se smrtí atd.). Chybí humorné pasáže, které byly v Braffově debutu tak skvělé. Tohle je smutný snímek. O smrti blízkých, o alkoholismu a pocitu viny. Ale není špatný, příběhové linky fungují. Vše se propojí, jak má. Ale někdy se mi zdá, jako by to bylo točené podle manuálu. Příliš mnoho voice-overů a příliš mnoho kliše tahají film lehce dolů. Přesto nelituji času, a je to dobře odvedená práce.

Holy Mountain

experimentální fantasy drama (režie: Alejandro Jodorowsky, 1973)

Do kin míří opus magnum režiséra Jodorowského. Je to šílená barevná vize plná, planet, sexu, náboženství a osvícení. Jodorowsky kritizuje všechna náboženství, nejvíc ale katolíky.

Vzal jsem na to svoji drahou a řekla mi, že odteď vybírá filmy už jen ona. Já to považuju přesto za téměř dokonalý snímek. Mind fuck. Stejně dobré jako nejlepší filmy od Davida Lynche.

Vojtěch Landa

Traumerův sloupek:

Nenaštěkáko v boudě

Před kantýnou postávala skupinka chlapů popíjejících nealkoholická piva a pokuřujících cigarety.

Kantýnská se na ně dívala zpoza ušmouraného okénka kantýny a škrábala se na zadku. Jedním z oněch chlapů byl Leo, útlý, obrýlený třicátník se začínající pleší. Opíral se o zeď a neustále po ní pokukoval. Téměř ji hypnotizoval. Ona nebyla žádná chciplotinka, ale pořádný kus ženský. Taková ta kosatka s masivním zadkem. Ploutvema otírala prach na policích a prozpěvovala si La Habaneru z Bizetovy Carmen. Kdysi studovala operní zpěv, ale pak si jednou při fandění na Kometě skřípla hlasivky a bylo po srandě. Začala tedy dělat kantýnskou ve fabrice, kde už několik let zařezával i Leo a postupem času po sobě začali pokukovat. Napřed jen tak trošku a později i víc. Jmenovala se Francina.

Leo si dobře pamatoval na předchozí kantýnskou, tu, která tu byla před Francinou. Byla to fešná holčina s pěkným štýlkem a fajnovějším kozičkama. Vážně echt krasavice. Chodil ji pozorovat stejně tak, jako chodí pozorovat teď Francinu. Ta ženská byla nejen hotová modelka, ale byla i hrozně moc šikovná. Ráno dělávala obložený chlebičky, saláty, chleby s vejci a jiný pochoutky. Jenomže ji jeden chlápek pozoroval víc než Leo, a tak když jí časem naštěkal do boudy, objevila se Francina. Lea to od pozorování neodradilo, změna je přece život. Stával tam opřený o zeď, stále na stejném místě. Usmíval se na Francinu a občas si odskočil na záchod na krátkou hoňku, aby se uvolnil a mohl ji pozorovat dál.

„Hej ty, Leoš!“ zavolala na něj jednou a zatřásla svými mohutnými prsy, až se rozklepaly všechny police i pult kantýny. Lea to trochu polekalo a pro jistotu se rozhlédl kolem sebe, jestli vedle něj nestojí ještě nějaký jiný Leo, ke kterému Francina mluví. Žádný jiný Leo tam ale nebyl, stál tam jenom on sám, a tak se začervenál a oněměl. Prostě byl bez šance něco říct.

„Nechceš si dneska večer pořádně vrznout?“ zeptala se ho.

„To jako já? A jak vrznout?“ podařilo se mu najednou prorazit bránu mlčení a odpovědět na Francinu výzvu.

„No jako pořádně vrznout,“ upřesnila Francina.

„Ach tak,“ šeptl a odešel se sklopenou hlavou ke svému stroji udržovat skomírající pracovní tempo.

Vzal si do ruky kladivo a na svém zátylku v tu chvíli ucítil její dech. Byla to směs chuti vepřové konzervy dohromady s rybím tukem.

„Tak, jak ses rozmyslel?“ zeptala se kosatka nyní již důrazně.

„Já nějak nevím,“ odpověděl roztřeseným hlasem.

„Ty se bojíš,“ výskla a dloubla ho palcem levé ploutve do zad.

„Prostě dnes svojí matce pustíš večer televizi, posadíš ji do křesla, přes nohy přehodíš larisu a pila ke mně!“ dodala dostatečně rezolutně a vrátila se zpět do kantýny.

Leo se opravdu bál, ale byl na pořádné vrznutí zvědavý, tak večer udělal vše to, co mu kosatka nařídila, a vypravil se plný strachu a mrazivého očekávání do jejího bytu.

Když už k ní dorazil, zjistil, že vlastně nebydlí v bytě, ale jako správná velryba na hausbótu.

Posadil se na odřenou hnědou koženou sedačku a ucítil, jak se hausbót začíná pohupovat. Blížila se subtropická bouře. Francina si sedla vedle něj a bradavku svého pravého prsu mu strčila mezi rty.

Leo se snažil. Leo se vážně snažil, pokoušel se jí pořádně vymést komín, vymastit pekáč, vykropit hrobku, ale ve finále se mu vlastně ani nepodařilo jí pořádně naštěkat do boudy, a tak tam teda nenaštěkal, a když se k němu otočila zády, sbalil si rychle svoje nářadí a podařilo se mu nenápadně zmizet.

Do práce ve fabrice se už nikdy nevrátil. Její ředitel si o dva dny později otevřel doporučený dopis s jeho písemnou výpovědí. V současné době se Leo stará o svoji matku s počínajícím Alzheimerem i s Parkinsonem a dodnes si pořádně nevrzl.

No a Francina, zvaná kosatka, ta se za vámi, moji mourečkové a micinky, s Hermanem Traumerem v příštím jeho slasheru s názvem „Vražedné houby“ nevrátí...

I. K.

GULÁŠ TAK JAK TO VOPRAVDU JE

Viktor Hait (část 3)

A to byl snad důvod, že jsem se do ní zamiloval, Ale za to já přece nemůžu.

/Dáš si dvojku?/ znovu na mě vycenila lopatky lemovaný suchem popraskanejma pyskama. To, co se mělo podobat snad usměvu, se začalo zvětšovat a zvětšovat... až jsem si myslel, že zůstane jenom velká díra do hlavy a vobličej úplně zmizí.

/Aůůů./ zapištěla tak, až sebou usínající pianista, kterej automaticky pokládal prsty na klávesy opatlanýho piana, škubnul a snad se i probudil - bylo na čase.

/Chceš kapesník?/ všimnul jsem si totiž zranění, který se jí stalo a který bylo i důvodem skřeku napodobujícího Viktorku, jak tu pusou roztahovala a snažila se udělat úsměv, prasknul spodní rozeschlej pysk a na bradu - mně spíše připomínající potkana - stýkala kapka krve.

/Chci./ řekla nesměle napůl huby. vytáh jsem z kapsy již několikrát použitéj hadřík, sloužící jako kapesník a nenápadně ho podal pod stolem.

/Dík/ špitla a utřela si prasklej pysk, nová dvojka bílýho, další startka, horko, hajzlovej smrad, navoněný prochcaný tesilky, to byl ten důvod se odhodlat a zeptat se za kolik, ale za to já už vůbec nemůžu.

/Tak co, kolik za to bereš?/

To už zavlažovala popraskaný rty mým vobjednaným vínem. Podobnou barvu, jako mělo víno, měl v několika minutách i její voblidej. Připomínala mně rajský jablíčko s fialovejma skvrnama. Že nesměla pít, za to já nemůžu. Antabus jsem jí přece nepředepsal já. Chvilí, asi tak půl hodiny, jsme mlčky seděli a čuměli na sebe. Když dopila třetí dvojku, položila mi ruku na vrchní půlku stehna a to už jsem nevydržel, znovu se vodhodlal zeptat - /Tak co, kolik?/

/Dvacku, ale půlku předem, znáš to, frajer se udělá a já nedostanu nic./

Bez jakýhokoliv rozmejšlení jsem šáhnul do dolarky a gestem bohatýho kupce skončila pětka mezi seschlejma prsama laciný prostitutky. Pianista se na mě smutně koukal, zřejmě si myslel, že bankovka bude pro něj. Ale přesto ho neopustil optimismus a začal hrát píseň /Škoda lásky/. Zželelo se mi ho, a tak jsem po něm švihnul posledního bůra. Nebejt toho, že uhnul, dostal by ho přímo do hlavy. Vůbec ne-reagoval na moje gesto a pokračoval dál /Škoda lásky, kterou jsem tobě dala/.

Druhou pětku dostala až za deset minut, když jsme vycházeli z pánskýho záchodku zrovna tak, jakoby nic, zrovna tak, jako ti s flíčkami na tesilkách. Ale za to já přece nemůžu.

Za dva dny potom jsem si v drogerii koupil Orthosan na muňky a tejden na to sháněl Tetracyklin na kapelu, Tak za to si už můžu.

To že je ten OSUD?

V podkrovním podnájmu, kde přechodně bydlím, je veselo. Muzika, kořalka, holčičky. Ale já bohužel musím bejt kvůli mý pohlavní chorobě izolovanej. Ležím sám na starým otmamu a bezmyšlenkovitě pozoruju protějščí stěnu. Ze zdi na mě čumí hodiny.

Pá pá, mávají na mě deformovanejma ručičkami jako děťátko z Jedličkárny. Tik, tak, Tik, tak. Ten mrzák s jednou rukou kratší na mě pořád vejrá. Ukazuje tou delší prackou z popsanyho ksichtu číslicema, jak rychle stárnu a jak ještě dlouho budu bez sexuálních radovánek, Je to Tak s Tika-ma. Tik, tak. Tik, tak. Monotónní zvuk z hnusnýho vobličejce času. Hodiny plný nesmyslných koleček a tiktaků se mi vysmívají. Nezbejvá mi nic jinýho, než poctivě polykat Tetracyklin a mazat vochlupení na těle Merakainem ředěným 1:3. Vod-porně smrdí. Už tejden mám v nosních dírkách zafixovanej pach oficiřský uniformy naložený v naftalínovejch kuličkách proti molům. Chudáci filcky, ještě před smrtí je takhle barbarsky trápít. Potvůrky malinký, vždyť zdechnou dříve smradem, než na následky účinku Merakainu. Zabít člověka by mi možná nedělalo takový problémy jako vraždit nevinný, bezbranný, cizopasný muňky. Jediněj čin tohoto masovýho vraždění, bohužel nepřijemnejch, ale nevinnejch zvířátek, vodčiním tak, že každou mrtvou obět mý davový likvidace ukládám do sametem vyložený krabičky vod Antiperel, Když jsem byl očištěn a všechny bezbarvý mrtvolky byly pečlivě uloženy v rakvičce, patřičným obřadem a salvou - pytlíkem vod hašlerek - jsem je zakopal, a tím pádem i pohřbil v květináči vedle napůl uschlýho kaktusu. S filčkama zmizelo i kapání z přirození. Jsem zdravej, hurá. Za sexem! První chtíčový ukojení po vyléčení jsem nazval:

Jeden život zanik v ústech, druhěj vzešel z masa. Když mi kouřila vocas, koukala mi upřeně do vočí. Miluji tě, říkal její pohled. Dělej, dělej, dělej... vona kouří, já se chvěju a moucha, v domnění, že lítá nad hnojem, sedla na její roztomilej nosánek a zadníma nohama si vomotala křídýlka. Já teču, vona polyká a mušce po zachvění nosánku nezbejvalo nic jinýho, než vzlítnout a sednout si na kousíček hniječícího masa vedle postele. Mně zůstala rozkoš, jí příjemnej pocit v ústech a mouše vajíčka nakladený v zapáchajícím zbytku předního hovězího, který se stalo porodnicí muších dětí. Naprosto stěžlivě pozoruju z vokna noční Pankrác, světelný kužely přilepený zepředu na pohybující se nesmysly než spermem vopatlanej vobličej vožralý kurvy. Leží na flekatý posteli s votevřenou držkou a chrápe tak hlasitě, že nerozeznám zvuk trabanta vod policejní Volhy. Venku za nemytým voknem začíná život. Děvky, šlapky, buzeranti, zloději, vožralové, netáhla, prostě ta spodina, krysy vylejzaj a nechávaj se pohltit nočním neonově barevným světem - krásným nočním životem. Von totiž každěj normální poctivej člověk přes den spí.

Nejvíc mě fascinoval velikánskej nápis na ještě větší budově FORUM. Tam se musí legračně chlastat. Vždyť je to taky tak napsaný. FÓR - RUM. To musí bejt hotovej humornej rum nebo taky rumovej humor, ten FORUM. Ale možná se mejlim. V jednon anglicko-českým slovníku jsem se dočet, Ze FÓR znamená česky PRO. No a RUM, to jsem slyšel v restauraci

nižší cenový skupiny, jak jeden poctivej pracující zedník, a těm já věřím, křičel:
/Rum je Rozumně Uložená Měna/.
Takže ve FORUM se třeba vůbec nepije, ale jezdí tam Anglani ukládat dolary. FORUM je tedy nealkoholická banka pro Rozumně Uloženou Měnu. A já idiot jsem je chtěl podezírat, že chlastaj a voni tam jenom nosí prachy. Strašně by mě zajímalo, jestli tam může donýst peníze taky ten Slovák, Roses mluví jiným jazykem a FÓR neznamená v jeho řeči v překladu do češtiny PRO, ale třeba Pačemu. Ten určitě jo. POUR, ten snad taky, pokud je to ovšem bohatej Francouz. Ale co chudák Němec se svým FÜR, zní to tak lacině. To by musel bejt přinejmenším FÜHRER.

Nudí mě to pozorovat, ten přepychovej, kouřovým sklem vobloženéj gigant. Potvůrka vedle mě stále připomíná cirkulárku na plný vobrátky a s napůl povotevřenejma voiččkama vodporně chrápe. Ve spaní jsem udělal na nic netušící sviňce, bez jakýhokoliv jejího pohybu ještě jedno číslo. Přes žaludek plato bůrovejch diáků a nuceně usínám. Fuj, ty vodporný sny po Diazepamu. Snad celou noc se mi zdálo vo barevný modelíně, kterou jsem přes den házel na strop. Nejsem přece malý dítě, abych si z ní modeloval lokomotivy nebo Včelku Máju.

A na bílej strop se plastelína pěkně přilepuje. I sen může mít svůj strop. Potřebuji tě, modelovací hmoto!!! V různých barvách vhozená plastelína na strop mě ukojí. Dívka, která vyběhla do vopuštěnýho průjezdu, nemůže nikoho pozdravit. Miliony malejch dětí, který má nastříkaný do tlamy, jí bráněj říct /Dobřej den, pane/. Neslušná to coura, neodpověděla na pozdrav kolemjdoucího homosexuála. Je coura na vině? Kolemjdoucí buk měl sobě též miliony dětí, ale pozdravit moh. Sperma mu při chůzi stýkalo po stehnech z mezipůlek, modelovací hmoto - plastelína, i ty bys neodpověděla na pozdrav? Vždyt hrneček s ouškem, který jsem z tebe udělal, je taky plnej malých dětí.

/Dobřej den, pane/, odpověděla mi barevná modelína. Po ránu, asi tak ve dvě vodpoledne, jsem byl v podkroví sám. Jsem totiž zvyklej, že ráno vstanu a pustím si zákrutu. Všude pusto, nikde nikdo. Ani kurva, ani majitel bytu, kterej spal vedle v místnosti. Asi chlastaj v Krušovický. Mám chuť na všechny možný neřestí. Už dávno jsem zapomněl na dlouhodobý pobyt v psychiatrický léčebně. Kam jít? Co dělat? Nemám sebemenší ponětí, co se mnou v brzkej budoucnosti bude. Koukám na voprejskaný dveře, nic mě nenapadá. Není co pít. Hlavou mi lítají nesmysly. Zjevujou se mi různý vobrazce, z kterejch si vyrábím domy, kytky, mráčky, vobličeje, talířky, prostě všechno, co chci zrovna ted jenom já. Zahleděl jsem se upřeně do výplně kredence. Neurčitá barva bizarních tvarů mi připomínala stránky ze Slabikáře. Samý písmena, písmenka, písmenečka. Jsem je ale různě propojil a propletl, bylo přes celej kredenc napsáno velkým písmem PA. Moje fantazie kombinuje, furt nic. Jenom PA. Co je to PA? Začíná mi z toho jít hlava kolem. PA je prostě PA a hotovo. Ale bacha, nemůžu se toho nějak zbavit! Co je to ksakru PA?! Pouze vysvětlení mě z tohoto pocitu vysvobodí. PA je slabika před nějakým slovem a dává tím pádem slovu jinej význam. Jsem spokojen, primitivně, ale spokojen. Takže třeba PA-kůň není kůň. Už tomu rozu-

mím, už mě napadá vysvobození. Těchto příkladů by bylo určitě více. Například:

Pa řez - je kat, kterej se vždýcky mine.

Pa horek - je línej slovenskej pyroman.

Pa lice - hubená hlava.

Pa rohy - neschopná organizace ROH.

Pa mpeliška - pán, kterej nemá kde spát.

Pa ráte - je německej hubič potkanů.

Pa vel - maličkost.

Pá lenka - nevlastní sestra Ireny.

Pá tek - ucpanej.

Pá rek - je posera.

Pa lestina - moravsky neplatící lejstro.

Pa nic - všechno.

Pa pír - pole bez plevelu.

Pa ruka - Meresjev.

Pa štika - rybářův sen.

Pa česy - rozcuchat.

Pa prsek - bezkozá.

Pa tro - krát tři je Devět...

...ne, už dost, už nechci vidět PA!

Kopání do dveří mě naštěstí vytrhlo, abych nepřemejšlel jako pako. Zatajil jsem dech a poslouchal kopání, který mi něco až podezřele moc připomínalo. Ale v momentě se ozval na dveřích signál klepání. Spadnul mi kámen ze srdce a šel votevřít. Kde se vzala, tu se vzala, za dveřmi moje moc dobrá kamarádka z toxí-prostředí. Byla strašně ráda, že mě po více jeko dvou letch zase vidí

a dala mi to patřičně najevo. Novej čistej vercajk, natáhnout dvěstěpade a šup s tím do kanálu. Příjemnej rozjezd, dobrej dojezd a víc jak šest hodin překrásnýho milování formou vobyčejný soulože. Tak takhle jsme se po letech přivítali. Vyčerpaní sexem, ale přitom svěží a bez potřeby jíst, jsme se vydali do jednoho závadnýho bytu, kde jsme byli pováni na jízdu. Už v průjezdu jsem měl pocit, že vcházíme do autolakýrny. Teprve v bytě jsem si byl jistej, že to není lakýrna, ale provařenej kvartýr nasáklej louhem pro var tak potřebnej. Čau, čau, rychlý přivítání se známejma. A perníková hostina může začít.

/Noste na stůl./ zvolal někdo umrlčím, chraplavým hlasem. Zelený cigáro jako zákusek před hlavním chodem a jedéém.

/Připoutejte se, jízda začíná/ ozval se znovu chraplavej umrlec. Příjemná intimní muzika, plápolající svíčka a prudkej dech mý přítelkyně jsem cejtíl přímo na vobličej. Začal let do jinýho světa. Křečovitě jsme se drželi za ruce, to už mi v žilách proudil vzácnej roztok + za kterej jsou spousty lidí v nápravným zařízení - podle par. 187.

Při pohledu na kádinku, spíše připomínající vo mrzly vokýnko perníkový chaloupky, to ve mně vyvolalo tu pravou rozkoš. Zdálo se mi, že nikdo nepromluvil ani slůvko. Nikdo nikoho nevodkuřoval. Prostě prima páteček... Nemám absolutně pojem vo čase. Teprve nyní jsem si všimnul, že každěj je úplně jinde, a přitom jsme všichni na jedný děravý lodí uprostřed vod slunce se lesknoucího oceánu. Kolem mě je život bez zábran. Nebo je to snad únik před něčím: Před někým? Je to únik ze zoufalství? Ne! To si nesmím teď připustit, alespoň ne teď, teď je mi krásně, teď co tom nechci přemejšlet, teď ne, teď ne, když, tak až potom, teď ne!!!! Není to únik, není, není, není... ne, ne, ne. Vždyť je to krásný. Každýmu udělá radost i ta nejmenší maličkost. Jeden kouká dalekohledem z vokna, až si z toho vodře nos v domnění, že má celej svět na dlani. Dalšímu stačí barevný sklíčko nebo pastelky a papír či bílá stěna na promítání imaginárních filmů. Na koberci někdo hledá starej knoflík, ale vopatrně, aby nevyrusil ty dva, co láskyplně souloží. Křeč v ruce mě připoutala k mý spolujezdkyni, že jsem se nemoh vod ní vodtrhnout. Kde asi je? Má napůl votevřený voči a na tváři se jí pohybujou svaly jako na čerstvě zabitém kaprovi. Možná, že je vodní víla a vychutnává krásy podmořskejch korálů. Mám chuť se potopit za ní tak hluboko, až mi bude zalehbat v uších, až mi v nich budou praskat bubínky. Chci s ní pozorovat vodní živočichy. Věšet si kolem krku perly. Mít poměr mezi třpytícíma se rybičkama. Vdechovat slanou vodu a bránit ji před žralokama a chobotnicema. Už jsem v níííí. Nadnáší mě voda. Necejtím žádný zábrany. Pohybují se volně ve vzpěněnejch vlnách rozbouřenýho moře. Cejtím mořskou sůl v ústech. Mám pusku i plíce plný slany vody. Pozor! Nebezpečí! Vidím, jak se k mý šočský víle přibližuje vodpornej hlavonožec s mohutnejma chapadlama jako svaly Franty Kocourka. Vrhám se do boje. Já nebo ty. Chobotnice je slizká, kloužou mi po ní ruce. A neustále ta slaná pachuč v puse. Chapadla jsou silnějšj než já. Pomaloučku mě ovívaj a chtějí mě rozmačkat. Stále slaná příchuč a jedno chapadlo mě drží hlavu. V dálce

pláče moje něžná víla s rybím tělem. Nevydržím to, udusím se...! nemůžu dejchat...! oboustranej tlak na hlavě...! ztrácím vědomí...! tlaky...! pláč...

/V žilách mi proudí reaktivní směs, jseš strojem a v hlavě máš, vobrovskej motor vobrovskej motor vobrovskej motor vobrovskej motor vobrovskej motor./

Ze spárů chobotnice mě vyrusil monotónní řev chrop-tícího umrlce. Seděl v rohu a křičel:

/Vobrovskej motor.../

Žádněj pláč, žádná slaná voda, žádný slizký chapadla velikánskej chobotnice. V domnění, že jsem vplul do podmořskejch hlubin, skončila moje hlava v mezinoží na vobnaženým přirození mý přítelkyně. Snad pouze ten pláč byl pravdivej, protože jsem si v agonii myslel, že zápasím s uslintaným hlavonožcem a rozdrápal vlhký stehna do krve. Nechácala, vo co de, proto plakala. Vždyť vůbec žádná mořská víla nebyla.

/Hrát si s časem nebo explodovat?/ znělo mi v uších, /Energie z tebe stříká všemi póry! Nemůžeš se zastavit.

Zdá se ti, že tenhle vejlet neskončí.

V žilách ti proudí reaktivní směs, jseš strojem a v hlavě máš vobrovskej motor.../

To už ale všichni spadli na zem. Na zem ze svejch světů a s upřímnými zraky zírali na předříkávatele.

/Vobrovskej motor.../

Přistih jsem se, že to vopakuju taky.

/Vobrovskej motor.../

A vyzáblej vobličej přitom maloval na stěnu ještě vyzáblejšj rukou temperovejma barvama všelijaký vobrázky.

/Vobrovskej motor./

/Můžete se vodpoutat, jízda skončila./ byla jeho poslední slova. Svalil se na zem a my mysleli, že usnul. Vždyť ve svém věku ještě nemusel zemřít, Možná to bylo pro něj vysvobození. Fuj. Pohřeb měl hnusně krásnej jako každěj druhej. Škoda... Viděl jsem ve svém životě spousty pohřbů. Nic proti nim nemám. Akorát ti mrtví mě serou. Von vlastně ten vobřad je jen kvůli němu a von se tam pěkně válí, darebák, že se nestydí si dělat leg-raci ze živejch. Všichni pláčou a von se určité směje. Válet se v rakvi, to dokáže každěj, ale zkus vykopat v únoru na hřbitově díru 170 cm pod zem. To už legrace končí. Umřít, to umím taky a to vostatní aby voddrěli chudáci, ti, co ještě bohužel žijou.

Pouze sebevrahy bych nepohřbíval. Voběsit se, vodtrávit se, podřezat se, zastřelit se nebo skočit z mostu - nic moc. Zkus však zdechnout na stáří, na přirození. To je kumšt!

Hřbitov je vlastně taková porodnice na mrtvý. Pohřeb by se dal v tomto případě přirovnat ke stejný události jako je narození děťátka, občánka. Nastane novej problém a klade se votázka - co teď, co s ním co dál...

Znal jsem jednu šťastnou rodinku. Vona byla porodní bába, von hrobník. A přece nebyli spokojený. Vona mu vyčítala, že co udělá, von zničí. Von jí zase vyčítal, že mu přidělová práci. Já jim závi-

děl pouze to, že měli spousty peněz, a to možná byl ten důvod, proč spolu žili. Konečně je to logický, že byli prachatý. Bez kadeřníka či ministerského předsedy se vobejdeš, ale porodní bábu a hrobníka v nejhorším případě alespoň jednou za život potřebuješ.

Hádanka: Je to černý a má to díru. Co je to?

Kunda nebo hrob.

Ne ne. Zastřelenej černoch.

Cha, cha, cha, cha.

Už několik dnů jsem celej nesvůj. Mám ke všemu strašnej odpor. Dělam všechno proto, abych se velkým vobloukem vyhejbal jedům. Von totiž toxik, kterej není mrtvej, tak je zavřenej. A když náhodou ještě žije na svobodě, umírá zaživa. Nebojím se smrti, ale umřít na předávkování nebo na to, že mi dá někdo nějaký sajrajt, se mi nechce, i proto směr hospoda. Tam se to všechno vyřeší... Cestou do putyky mě chytaly křeče do mozku a v plicích se mi přelejvala voda. Stromy byly smutný. Koukaly do sychravého počasí podporovaný mrholením. Větve jim visely jako nevládnoucí ruce delikventa na šibenici. Voprejskaný lavičky jsou vopuštěný. Na hladině Vltavy, která mně připomínala nedodělanej rozmatlanej vobraz, se dělají kroužky vod drobnýho deště. Posraný fasády historicejch baráků vod holubů tiše plakaly. Slzy jim stýkaly po velkejch voknech, za kterejma si v teploučku, v suchu, v pohodě a snad i ve štěstí vohřejvaj prdele ti, který nepotkala smůla. Ti šťastní, který jsou vlastníky dekretu. Ti šťastní, který mají kde bydlet. Ty nevidomý hovádka nemají vůbec ponětí vo tom, že by museli jít místo domů do putyky, aby nemokli venku na ulici. Neodsuzují je za to, ba naopak bych jim to, ani tomu, na koho jsem moc nasranej, nepřál. Ve vzduchu je nejenom cejtít, ale i vidět, olovo. Nekonečně dlouhej, různě barevnej had na frekventovaných ulicích na mě cosi vrčel. Všechno dokola ve mně vyvolává deprese. Mám pocit bezmocnosti. Doufám, že je to jenom pocit.

Nebo snad OSUD?

Ale stejně se budu muset, až zavřou v hostinci, vrátit do sklepa, kde zrovna teď bydlím. Je tam špína, ale teplo. Jako postel mi slouží velká hromada koksů. Koks je totiž jedinej suchej flek, Jediný suchý místo v celým sklepním prostoru. Můj spolubydlící, krysa Pišta, si na stuchlý podzemí rychle zvykla. Pištu jsem dostal vod kamarádky Káti. Zpočátku jsem měl z přerostlý laboratorní krysy strach, dokonce mě s ní strašila, když jsem zlobil. Časem jsem si na ni však tak zvyknul, že žijeme spolu a jsme kamarádi. V noci mi spí pod košilí, a když jím, vybírá mi drobky z fousů. Doufám, že se muj bytový problém v brzký době zlepší. Alespoň sklep, kde nebude vlhko. Třeba takovej, jaký má Fíkus se svou nastávající ženou Helenou. Von má alespoň štěstí, padne a bydlí v kotelně, pár metrů vod kotle v místnůstce, kde byla dříve kovářská výheň. Podobnej prostor mají ředitelové a prominenti na svejch letních rezidencích na vodkládání zahradního nářadí nebo nepotřebnejch věcí. Pro tyto dva je to však jedinej domov - žádost na byt bez tlačanky nezabere - přesto jsou šťastní. Tři patra pod zemí. Jejich domov. Vzít se zatím nemůžou, protože by si neměli kam dát ani svatební dary. Stěžovat si ra-

ději nebudou. Kdyby Fíkuse vyhodili z práce, už by jinou těžko našel. Von byl totiž v minulosti zavřenej za takovej pochybný paragraf, kterej mu ani pořádně dokázat nemohli. Ztratil by nejenom práci, ale taky jedinej domov. Často k němu chodím. Je poctivej a pracovitej. Pouze ho trápí, v čem žije. Vždyť si nemůže domů pozvat ani návštěvu. Byl by všem pro smích. Je to snad jeho vina?

Je to snad ten OSUD?

Z vlasů mi stejnká voda, spadlá z nebe na hlavu. Deštník jsem nikdy neměl ani nevlastnil. A kdybych ho náhodou dostal, třeba vod Ježíška, vyměnil bych ho za potřebnější věc k životu. Nemusím mít prostě všechno. I kdyby se stal zázrak a já zmilionářovatěl, deštník bych si nikdy nekoupil. V případě, že by přšelo, je pro milionáře lepší se válet doma, než lýžt do deště. Když zrychlím krok, budu dřív v hospodě. Z dálky už slyším tu oázu klidu,

jak hřmí v sychravým podvečeru. Malý Světýlko se čím dál tím víc zvětšuje a zvětšuje, až jsem ho chytil za kliku. Za prosklenejma dveřma je skrytej vysněnej ráj nejenom alkoholiků, ale i těch co nemají kam jít - co nemají teplej domov, to tak velmi potřebný teplo domova. V pajzlu je příjemně nakouřino. Za dvě hodiny budu tak suchej, že si vůbec nevzpomenu na nějaký déšť. A nanovo. Pívo. Kořalka. Přiblblý kecy. Cigáro za cigárem. Problémy s tím, kdo to všechno zaplatí. Ubrus na stole začouzenýho pajzlu ve tvaru kosočtverce mi připomíná tvar lůna mé dívky, kterou někdy v budoucnu snad najdu, a která mě snad někde čeká. Vybrat si putyku či holku? Vobojí má příjemný místa ve tvaru kosočtverce. Jednoznačně putyku, protože žiju nočním způsobem života. Moji holku můžu vošukat i ve dne. Jediný sympatickej človíček z celýho lokálu byl harmonikář. Seděl v rohu u kamen, obklopenej panákama kořalky a vobdivem vopilců. Hrál klasický pražský vodrhovačky. Podle úsměvů na vobličejích hostů hrál dobře. Při pohledu na harmoniku jsem si vzpomněl na Pepíčka Fňuknu, že by mi ho připomínala, to ne, ale mám na něj určitou slabost. Pokud není hodně vožralej, ovládá svůj hudební nástroj mistrovsky. Navíc jsem se s ním blíže zprátelil při jedný situaci, která se jen tak někomu nestane. Vo mojí svatbě - mám takovej dojem, že to byla třetí - spal Pepíček se svojí přítelkyní na půlce lože přímo vo svatební noci, když já měl zrovna první manželskej poměr se svojí ženou na druhý půlce postele. Příhoda normální ale ne tak častá. Tento lidovej hospodskej harmonikář je však nejvíce proslavenej tím, že když ho někdo zazlobí, tak hodí svojí fňuknu do Vltavy.

pokračování příště

Hovory s Pavlem Herotem:

Na totální zešílení teprve čekám!

Pokračování z minulého čísla. Spisovatel Michal Šanda vedl s Pavlem Herotem tento rozhovor v průběhu let 2009–2011 a navazoval na předchozí e-mailovou komunikaci z let 2007–2008, která vyšla roku 2008 pod názvem Kus mne v čítance v nakladatelství Psí víno.

V čase letní sklizně přicházela na mne kombajnérská úchylka. Ze staré králíkárný jsem si udělal kombajn, sehnal židli, volant, dopředu nanosil slámu a už jsem sklízel nad plán. V Beskydech mi ho dovolil táta udělat ze starých, jdoucích, vyřezávaných kukaček. Z toho máma radost neměla. Šly přesně. „No co, budík postačí,“ odpověděl táta. Měl radost, že si hraji a že mám po něm technické sklony. U něj jsem se také díval na televizi, kterou jsme dole na Vysočině neměli. Mám ji na půdě. Starý Athos, jedna z prvních značek. Jednou mne zavedl, abych viděl tu úplně první. K nějakému vzdálenému strýci, který žil v Dobré za Frýdlantem nad Ostravicí. Bydlel v doškové dřevěnce a u něj jsem poznal prvotní televizi s malinkatou obrazovkou a rozhlasem.

Ještě do předškolního věku spadají nezapomenutelné chvíle, kdy jsem s tetou chodil krmit do prasečáku. Pochvilně každý den. To byl pro mne ráj na zemi. Měl jsem rád vůni siláže, ale i vůni hnoje. Tam měli tabuli, na kterou si psali přírůstky a stavy. Zapsané smazali a já den, co den na tabuli mohl malovat. Obrázky se líbily a já z toho měl radost.

Když se blížil podvečer, snad den, co den, jsem chodil s tetou krmit prasata do tzv. odchovny. Tam přicházely na svět selátka. Prasečí porodnice. Ve své naivitě jsem to potom starým klukům popisoval, měli z toho srandu. Já to bral vážně. Než mi to bylo zakázáno, prolátlo se to a na některé to muselo působit amorálně. To bylo v předškolním věku. Nosil jsem v zimě starý zelený kabát, po nějakém dětském předkovi. Takový sudetského stylu, jak ho známe z filmů. Dlouhou dobu jsem měl na čele rýhu. Neuměl jsem snad ještě chodit, ale připlazit se ke kamnům a otevřít jejich dvířka a dívat se do ohně, to mne bavilo. Jednou jsem spadnul na lopatku na uhlí a rovnou na čelo. Odnoslo to několik stehů a dlouhodobá jizva. Aby toho průzkumu ohně nebylo nazbyt, nevím jak, ale spálil jsem si pravou ruku. Tři červené jazyky vydržely na ní až někdy do osmé třídy, než zmizely. Oheň jsem měl rád, později se přidala voda, plavání. Nyní miluji oboje. Je to sice krutý živel, ale dárce všeho živého.

Jako malý nebylo na vesnici dětí, kteří by nebyli u požárníků, mladí hasiči. Musel jsem být i já. Jednou jsme byli na školení a cvičení přes celý víkend, v místech pionýrského tábora. To bylo pro mne krutým zážitkem. Jednak jsem tesknil po domově, do školky jsem nechodil, takže na kolektiv jsem nebyl zvyklý. Cítil jsem zápach toho hasičského oblečení smíšený se zápachem vycházejícím z vyvařovny jídel. A bylo po členství v dětském hasičském sboru, tak jako v Sokole, kam mi bylo nařízeno také docházet. Jednou mne vysadili na hrazdu. Měl jsem se rukama držet a kymáčet se, či co. Držel jsem se natolik pevně, boje se pustit, že mne tři tahali dolů, prosili, ať se pustím, nadávali. Báł jsem se. Trvalo hodně dlouho, než mne násilím sundali. S malým Sokolníkem už nechtěli mít, po tomto zážitku, nic společného. Dnes uvažuji o členství v této organizaci, protože máme v Martínkově aktivní členy, co zařizují kulturu, akce pro děti.

Jako hodně malý jsem onemocněl lupenkou, v mírném stádiu, ale lékař měl obavy, aby se jednou nerozšířila. Měl jsem ji na lokti a obou kolenech. Bylo nevyhnutelné mne dát do Dětské fakultní nemocnice v Brně. Tam se mnou na pokoji byl malý cikánec – ideolog života, který, když jsem se ho zeptal, jak se jmenuje, řekl: Bubóněk z Pišárka. Jiné jméno mu prý nedali. Byli jsme nerozluční kamarádi. Když přijela máma na návštěvu, která probíhala kvůli karanténě mezi mřížemi před dveřmi na chodbě, nezapomněl přiběhnout Bubóněk, a to nešťastně, když jsme se loučili. Smutně jsem se díval po odcházející mámě. Bylo mi do pláče a toto malé cikáně si povzdychlo a řeklo mi: Tu už neuvidíš! Prodala tě, jako mě prodali. Budeš mít mne.

Kdepak, ta už nepřijde, skončíš tam, kde já, v baráku, kde jsou všichni, co je tam prodali. Ten mi to chlapec pěkně zavařil. Já tomu věřil a bylo mi ještě hůř. Nakonec si máma pro mne přijela. Bylo těžké loučení s tímto miloučkým chlapcem se zřejmě svinsky krutým, budoucím osudem. Od té doby jsem o něm neslyšel, neviděli jsme se. Psát

jsem neuměli a on ani neznal svoji adresu, včetně pravého jména. Dlouho jsem si říkal v ženském rodě. Šla jsem, byla jsem... Bylo mi to vysvětlováno, ale marně. Smích v předškolních letech jsem také vzbuzoval lidovou mluvou. Přeci jenom jsem bydlel se staršími lidmi, kteří ještě mluvili nespisovně. To be bela mela, abe nebel... Do toho německo-české výrazy, coby pozůstatek staré dobré Rakousko-uherské monarchie. Když jsem přišel mezi mládež, ta z toho měla srandu. Starší lidé mne už ponaučovali. Zbytečně. Jak jsem doma slyšel mluvit, tak jsem vychrlil slovní extázi i mimo domov. To se změnilo zcela samo příchodem do první třídy. Dneska je v těchto místech pustina, část ještě stojí na císařské státní silnici coby pozůstatky staré zájezdni „Nové hospody“. Nová byla na tehdejší dobu, někdy koncem osmnáctého století. Dneska, kdo tam vstoupí na vlastní nebezpečí, vidí ruiny, ovšem může si představit tu bývalou nádheru. Ještě nespadlo opracované sloupové, klenuté. Za mého dětství tam žil a měl malou místnůstku chlapík, který v těchto prostorách krmlil prasata. Rozsáhlý hostinec a zámecké konírny sloužily jako vepřín. A on byl jejich ředitelem. Okolo měla prasata výběh. Přímou cestu, z které bylo vidět sluníci obrovské svině, které vypadaly spíše jako hroši. A tento chlápek, bývalý politický vězeň z procesu s Miladou

Horákovou, byl našim rodinným přítelem. Měl svéráznou povahu, neustále jenom nadával, na co se dalo nadávat. Zážitek byl, když se setkal s jedním místním sousedem, který si za každým druhým slovem odplivnul. Křik a plivání, gestikulace rukou obou vesnických filozofů, jedinečná souhra života. Nikdo z našich nevlastnil žádné auto, kdežto tento exotický lidský samorost dvě staré aerovky, tatraplány z třicátých let, které se startovaly klikou. Jedna měla svoji podobu, kdežto druhou přetřel na červenou barvu a celý vnitřek polepil ženami. Tehdy nebyly porno obrázky, výmysl kapitalismu. Nahrazovaly je ženy a dívky modelky z módních časopisů dělající reklamu na spodní prádlo nebo plavky. Nebylo nepolepeného místa uvnitř karosérie. S touto aerovkou jezdil poměrně málo, neobešlo se to bez návštěvy policajtů, ale hlavně velkého zájmu lidí, kteří vytvořili hlouček okolo auta a koukali dovnitř. Často jsme vyjížděli na výlety. A já prý se neustále díval z okna. Nebylo jedné cesty, na které bych usnul. A celým autem voněl benzín, uvnitř to rachotilo jako ve fabrice na letadla. Aerovka jela rychlostí rychlejšího uspěchaného kroku. Ostatní auta nás předjížděla a on si tůkal na čelo, křičel: Vidíte ho blázna! Teď spěchají, a když se něco stane, potom mají času dost! Pamatuji si výlet, první výlet na hrad. Byl jím Vranov. Nic mi neuteklo v paměti, pouze to, že když jsme se vraceli, bylo kousek od cesty nablito.

Když zabloudím myšlením do období, kdy nebylo vyhnutí ne navštěvovat školní docházku, jako bych se vrátil do třídy před sto lety. Bylo to v sedmdesátých letech, ale školní lavice byly sklopené, s dírami na inkoust a s dírkami na dřevěné pero se špičkou. Židle nebyly také novodobé. Stará vesnická škola. V jedné místnosti se učily čtyři ročníky současně. Jenom na stěně nevisel portrét císaře Františka Josefa II. ani tatíčka Masaryka, nedej Bože Háchy nebo Gottwalda. Z plakátu v černém rámečku na nás shlížel, a my na něj, generál Ludvík Svoboda a po něm Dr. Husák. O Svobodovi se mluvilo doma v dobrém, jako o mýtické postavě Pražského jara 1968. Malý můj mozeček ho měl za velkého generalissima, hrdinu. Půda mne dostatečně vzdělávala, tedy známky na dopisech, takže jsem věděl vyjmenovat všechny prezidenty přesně, jak vládli, což udivilo školního inspektora, který přijel v černé Volze, takové, v jaké se nechali vozit prominentní papaláši. Postavil se k tabuli a položil nám otázku: Děti, dokázali byste říci alespoň jedno jméno našeho bývalého prezidenta? Přihlásil jsem se a vyjmenoval je všechny, včetně Háchy. Později se prý na mne ptal, co dělá ten chlapec, co zná zpaměti prezidenty. Učil nás pro mne nezapomenutelný učitel Jiří Vrátný. Neoslovovali jsme ho soudruhu učiteli, ale pane řídící. Byli jsme zvyklí z domova. „Jaký vám dal pan řídící domácí úkol?“ běžně v rodinách zaznělo. On toleroval naše oslovení. Pouze nám nařídil, pokud by přišel někdo cizí do třídy, tak mu musíme říkat soudruhu učiteli, anebo soudruhu řídící. Martínkov byla jeho první učitelská štace. Měl talent upoutat pozornost, někdy ovšem i ukazovátkem přes nastavenou dlaň, ale to už musel dotýčný hodně zlobit. Mazec byl, když na záchodě parta kluků močila do výšky a muselo se následně vymalovat. Já byl klidným, naslouchavým i poslušným. On se ke mně choval mileji než k ostatním, přeci jenom měl obavy, abych nepřestal chodit do školy, jako do školky. Ale jednomu osudovému trestíku jsem neušel. Opakuji osudovému! Zadal nám napsat a vymyslet básnický rým. Přemýšlel jsem a nic. Všichni už něco vymysleli, kdežto já měl v hlavě vypatláno. Z předešlé lavice se ke mně otočil syn pana řídícího, také Pavel. „Napiš“ řekl „Pavel-Šavel“. A já to na poslední chvíli napsal. Jenomže on to jeho otec slyšel, přistoupil ke mně a dal mi pohlavek. Spíše plácnutí po hlavě. Měl jsem ho rád, a to mne byla hanba, až skoro do pláče za to, že jsem ho podvedl. Takže první „báseň“ nejenom, že jsem nebyl schopný vymyslet, ale ještě jsem neušel trestu. Kdyby tak věděl, že dneska složím básničku i verš na posezení, jenomže hodně lidí jí nerozumí, což vlastně vyjde na stejno. Nebyl v tom máznutí po hlavě náznak prokletí, které doprovází některé, kdo je píšou. Finanční i psychická bída, posměch i zneuznání

druhých? Bylo to možná varování před tím, co mne čeká a nemine! Neprožít dětství a mládí s televizí bylo pro mne přínosem. Když už o něco šlo, chodili jsme k jednomu chlapíkovi, jeho manželka byla učitelka cikáňat v Jihlavě, ale hlavně žila psaním knížek a malováním. Marie Naděžda Houzarová-Šimáková. Vyšly jí dvě knížky. Jedna v roce 1948, což jí zavařilo kantorství. Byla zprvu přeložena někam do slovenských hor a potom do Jihlavy. V paměti lidí byla osobou, která k učitelování měla daleko. Chvilu učila i moji mámu. Vzpomínám, jak musela napodobovat chrpu. Každé z dětí mělo znázornit nějakou květinu. Učit psát nebo počítat jí bylo poměrně fuk. K cikánům se hodila. Šžila se s nimi natolik, že ji milovali. Dostal jsem darem celou její literární pozůstalost od druhé manželky, po smrti jejího manžela. Prý by papíry a obrázky spálila. Odvezl jsem si celou káru její tvorby. Spoustu knih, které napsala, a nebyly vydány. Právě z komunity Romů. Dobře fotila, takže mám stovky fotek u kočovných maringotek. Já si ji pamatuji už jenom, jak k nám utíkala, když ji manžel dostal na víkend z blázince, kde zemřela.

Na televizi jsme chodili do míst, kde žila. Učarovaly mne zdi plné obrazů, jeden vedle druhého. Papíry byly na stole, postelích, dokonce i na zemi, tehdy jsem netušil, že je to předobraz mne samého. Když se nyní rozhlédnu, také vidím obrazy vedle sebe, papíry, kam se podívám... Na totální zešílení teprve čekám! Televizi máma zakoupila proti protestům ostatních, když mne bylo třináct let. Jmenovala se Kalina, jako náš soused a šéf mámy, tedy prasečáku. Jedním z prvních pořadů byl přenos z podepisování Anticharty. Potom seriál „Tajemství proutěného košíku“. Do deníčku jsem si zapsal, že ta holka, co v něm hraje, se mi líbí. Jednalo se o Miriam Chytilovou, moji pozdější lásku, se kterou mne seznámili kluci Formanovi.

*pokračování příště
rozhovor vedl Michal Šanda,
úprava Honza Bartoň,
foto archiv Pavla Herota*

Akce:

FESTIVAL NAPŘÍČ – KONEC LÉTA U SKALÁKA

Skalákův mlýn, Meziříčko u Želetavy

25.–26. srpna 2023

PO PRACOVNÍ DOBĚ, LYSSA, OTK, NESBITTS INEQUALIT, CHÓR VÁŽSKÝCH MUZIKANTOV, JAKUB NOHA, JIŘÍ NEDUHA & JUST FRIEND, FRÍDA KAKAO, HOKR, ŠMOX, BBP - PODZEMNÍ ORCHESTR, GEODÉTI, HROZNĚ, NEDĚLNÍ LIDÉ, DIVADLO PANKATI – OMELETA, MIKY & ERBUFRÝ, FYZICKÉ OSOBY, TICHÉ LODI, VÝTVARNO: CHOSÉ JUSKU A EVA MACHOLÁNOVÁ

podrobný program a eventuelní změny:

www.spodniproudy.cz

Krákor 2023 PROGRAM

PÁTEK 16. ČERVNA

THE WANTED

BOUCHACÍ ŠROUBY

RADIM BABÁK

ZNOUZECTNOST

BUDOÁR STARÉ DÁMY

ECHT!

PERMON BALET SUPERSTAR

VÍTRHOLC

SOBOTA 17. ČERVNA

DÍVADLO

SMUCIKOPF

HERNABAR

ZÁVIS

LOS HIJOS DE DON LUPE

MARKANTNÍ ÚBYTEK MECHANICKÝCH KRTKŮ

ZELENE KOULE

TYP SKRŠÍN

ZPUTNIK

DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN

Během festivalu bude možno vidět v akci performerku Janu Orlovou, budeme promítat takřka tříhodinový, novopečený film JAKUBA ŽIDA – Praotec Rho-Go. Výstava Wýtvarného kosočtverce, obrazy Evy Macholánové, nahlášené i nenahlášené vstupy. Lásk a kravál.

K máni trika pro malé i velké. Tučné i vychrtlé. Pro alkoholiky i nezaměstnané. Pro kurvy i pro jeptišky. S krásným motivem chytrého ktačka od Bohdana.

Předplatné:

Uši a Vitr vychází obvykle k příležitostným, výjimečným akcím 5× do roka:

01. Homér's Memorial – leden,

02. Festival spodních proudů – březen,

03. Krákor – červen,

04. Napříč – srpen,

05. Potulný Dělník – říjen.

Roční předplatné je 200 Kč (pět čísel).

Předplatitel automaticky dostává rozšířená čísla. Cena normálního čísla

je 40 Kč, cena rozšířeného čísla (s audio nebo knižní přílohou) obvykle 100 Kč.

Kontakt: igor.latal@hotmail.cz,

Archiv: spodniproudy.cz

Oheň na střeše:

Německý pivovar Neuzeller Klosterbräu vyvinul pivo v prášku. Dělá pěnu, obsahuje alkohol a má snížit uhlíkovou stopu. Projekt byl financován ze státního rozpočtu. ●●● V Nizozemsku se k soudu dostal případ muže, který ve velkém daruje sperma pro umělé oplodnění. Podle aktuálních údajů se stal otcem téměř 550 dětí a odborníci upozorňují na značně zvýšené riziko, že se někteří z jeho potomků stanou partnery, aniž by věděli, že mají stejného otce. ●●● Muži praskl penis na třech místech, když mu při sexu vyklouzl úd, což činí případ neobvyklým. ●●● Maďari postavili za evropské peníze stezku v korunách stromů. Ještě předtím stromy kompletně vykáceli, aby měli na spolufinancování projektu. ●●● Chorvatský Dubrovnik v boji proti hluku zakázal kufry na kolečkách. ●●● New York zaměstná první krysařku. Bude brát 155 tisíc dolarů ročně. ●●● V polovině února byly odpojeny od sítě poslední 3 německé atomové elektrárny. ●●● V České republice roste trh s cukrovinkami s výtažky z konopí či kratomu v podobě želé bonbónů, čokolády či sušenky. Říká se jim edibles a jejich prodej zatím není nijak regulovaný. ●●● Po létech spekulací o tom, zda je možné se nakazit pohlavně přenosnou bakterií Neisseria gonorrhoeae také líbáním, přináší australská vědecká díla o tom, že touto cestou je možné kapavku chytit. ●●● Německý soud rozhodl, že nahý bytý, který se opaluje na dvoře svého domu, nemůže být důvodem neplatit nájem. ●●● Karel Jakub Hoplíček (podzemní stavby Cubic) finančně podpořil festival Krákor. ●●● Americký pedofil obvinil ze stahování porna svou kočku. ●●● Společnost IBM ruší 26 000 míst, bude je nahrazovat umělou inteligencí. ●●● V Praze byl zabit léčitel, který tvrdil, že je reinkarnací nohou Vladimíra Putina. Vražedkyním měl slíbit, že jeho tělo po vraždě zmizí. „Když jeho tělo nezmizelo, tak jsme zjistily, že nám lhal. Tak jsme to šly ohlásit na policii,“ uvedla na policii jedna z vražedkyň. ●●● Návrhář si na zadek nechal vytetovat obří pivoňku. Kvetu mu od kolene až k pasu. ●●● V Británii se narodily první děti s DNA od tří lidí. Tato experimentální technika má zabránit tomu, aby děti zdědily vzácné genetické choroby. ●●● Naši kamarádku vám nedáme, postavila se tlupa opilců z Brna proti zdravotníkům, informovala brněnská drbna o ulici Dornych. ●●● Prostitutka je v Číně důvěryhodnější osobnost než komunističtí političtí vůdci. Vyplynulo to z oficiální sociologické studie provedené v nejlidnatější zemi světa. ●●● Nedaleko Brna havaroval omilostněný vrah Kajínek: nejel jsem jako dobytek, bránil se. ●●● Lékaři v Česku zaznamenali do konce dubna téměř tři a půl tisíce případů svrabu. Ve srovnání s loňskými prvními čtyřmi měsíci je to víc než dvojnásobek. Epidemie svrabu se podle odborníků vrací v cyklech po 15 až 20 letech, které nemají jednoznačné vysvětlení. ●●● Rodina se strachuje o Britney Spears. Tvrdí, že skončila na pervitinu. ●●● Brno má novou moderní poštu. Je daleko od MHD a lidé si pro balíky chodí po schodech, a to je výhoda dvojité výhody! ●●● Mimoszemské lodě operují v našem okolí, tvrdí i šéf úřadu zkoumajícího UFO Avi Loeb a šéf Úřadu pro řešení anomálií ve všech prostředích (AARO) Sean Kirkpatrick. ●●● Dobrý den redakci Uši a Vitr, ráda bych se obrátila o radu: je to asi týden, co se mi na pohlavním orgánu (před hrází) udělaly malé pupínky, bradavice to podle mě nejsou, muže poprosit o radu? ●●● Ve věku 83 let zemřela americko-švýcarská zpěvačka Tina Turner. ●●● Dcera expremiéra Grosse Natálka má nového chlapa! ●●● Zemřel i italský premiér Silvio Berlusconi. Drahý přítel, řekl o Berlusconi Putin. ●●● Pohlavní styk mezi chovanci Dětského domova se základní školou v Měcholupě na Klatovsku vyšetřuje policie. ●●● Vlasta Horvátkova propadla automatům. ●●● Ve věku 89 let zemřela disidentka Dana Němcová.

Φ&Γ

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: Miky Marusjak, Vojtěch Landa, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Šimon – básník ulice, Václav Roháč, Michal Šanda, Eva Macholánová, Květuzor Škvírkó, Viktor Hait. • volitelně CD příloha